Nedėlinis Laikrasztis
„LIETUVA“
iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje $2.00
I Užmarį $3.00

"Lietuva" spaudina Knigas, Konstitucijas ir kitokius drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.

Užsirasżant "Lietuvą" reikia draugia ir prenumeratą priciusti. Prisiusdami pinigus adresuokite taip:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed.

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 34 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 24 Rugpjuczio (August) 1900 m. Metas VIII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Sziaurini Amerika.

Teip wadinami prieszinįkai expansijos, arba platinimo Amerikos waldybų kituose krasztuose, atlaikė kelicse wietose susirinkimus, peikdami wisaip dabartinę republikoniszką administraciją, laikymą Filipinų salų ir Kubos. Wisi prieszinįkai platinimo Amerikos waldybų nutarė per ateinanczius rinkimus ne balsuoti už McKinleyą, bet balsus sawo atiduoti Bryanui. Republikonai wėl ginasi, kaip galėdami, nieki na demokratus ir eina dabar wien iszniekinimai tai wienos, tai kitos politiszkų partijų.

Ant Filipinų salų dalykai stowi po senowei. Nors amerikonams pasiduoda kaip koks mažesnis pasikėlėlių pulkelis, bet prie tinkamos progos, tie pasidawėliai griebia už ginklų ir tai geresnių, kuriuos slapta priweža isz kitų krasztų; pasikėlimas neina silpnyn. Lygiai ant salos Zebu, kaip ir ant salos Luzon amerikonus pasiekė keli nepasisekimai. Matomai filipiniecziai sugriebė daugiaus ginklų ir amunicijos; jie dabar wartoja beduminį paraką, kokio ne turi nė amerikoniszka kariauna ant Filipinų. Isz wisų Filipinų salų, per Paryžiaus traktatą dwi, per neapsižiurėjimą amerikoniszkų sandaros delegatų, pasiliko prie Iszpanijos. Amerika pradėjo dabar tarybos su Iszpanijos randu, nuo kurio nori nupirkti ir tas dar jai likusias salutes. Siulo už jas 100000 dol. Nors Iszpanijai jos ne turi wertės, bet ji stengiasi iszderėti kuo geriausią prekę.

Patekus po Amerikos waldžia salai Porto Rico, jos gywentojai atsirado daug didesniame warge negu buwo prie Iszpanijos waldymo. Dabar darbai wisur apsistojo, darbinįkai tiesiog badą kenczia. Delegacija isz 100 darbinįkų atkako į San Juan pas amerikoniszką gubernatorių praszyti darbo, kadangi kitaip darbinįkams atseis badu mirti. Gubernatorius atsiliepė į Washingtoną praszydamas pinigų ant pradėjimo kokių nors wieszų darbų, kaip antai taisymo ir dirbimo kelių, kurie ant wisos salos ne kam tikę. Be abėjonės Amerikos randas paskirs reikalaujamus pinigus ir galima bus pradėti darbus, o tąsyk nors ant tulo laiko darbinįkai turės uždarbį.

Ant Porto Rico, kaip ir wisuose krasztuose Suwienytų Wieszpatysczių, politiszkos partijos terp sawęs nesikenczia; mat ir ant pawerztos nuo iszpanijonų salos iszsidirbo tos paczios sanlygos, kokios yra Suwienytose Wieszpatystėse. Sztai mieste Mayaguez, ant Porto Rico susirinko szalinįkai republikoniszkos ir federaliszkos partijų ir po trumpai diskusijai pradėjo peszties, o paskui szaudytiesi. Wiena žmogysta likosi užmuszta, o 12 sužeistų. Apart rewolwerių, politiszki prieszinįkai wartojo peilius, lazdas ir akmenis.

Karė Chinuose.

Kaip pabaigoj pereitos sanwaitės atėję telegramai paduoda, terptautiszka kariauna prisigriebė į Chinų sostapilę miestą Pekiną ir po smarkiam musziui, 15 d. pjutės paėmė totoriszką miesto dalį, kurioje yra swetimų krasztų ambasadoriai. Ambasadoriai wisi likosi iszliuosuoti ir yra dabar prie terptautiszkos kariaunos. Wisi ambasadoriai, jų szeimynos ir ambasadų urėdnįkai ir tarnai yra sweiki, wien Austrijos ambasadorius sužeistas, bet ne pawojingai. Į miestą pirmiausiai įsiweržė japoniecziai per spragą kanuolių szuwių padarytą miesto muruose; japonieczių paweikslą sekė maskoliai, anglijonai ir amerikonai. Didžiausias nuotrotas turėjo japoniecziai, kurie turėjo 100 užmusztų kareiwių; chinieczių užmuszė 300. Terptautiszka kariauna užėmė tik totoriszką miesto dalį, kitos gi dalys, teipogi ta dalys, kur yra ciecoriaus rumas, dar chinieczių rankose. Kowa mieste tęsiasi toliaus, sujungtos wieszpatysczių kariaunos stengiasi apwaldyti wisą miestą, wisas jo dalis, tame ir tą dalį, kurioje yra ciecoriaus rumas, swarbiausios szwentinyczios ir wisoki augszcziausi urėdai.

Kur yra ciecorius ir ciecorienė, garsus kunigaiksztis Tuan ir bokserai, tikrai ne žinia. Pagal wienas žinias: ciecorienė, drauge su bokseriais ir neužkenczianczíais europieczių karĩaunos wirszinįkais, kaip tik dažinojo, kad terptautiszka kariauna isztraukė ant Pekino ir kad jos ne pasisekė sulaikyti, 7 d. pjutės apleido Pekiną ir persikėlė 100 mylių į wakarus. Kokiame mieste ji apsirinko wietą, to nieks nežino, tiek žino, kad ji ėsanti prowincijoj Sheu Si. Pagal kitas žinias, atsiųstas amerikoniszko kariaunos wirszinįko, ciecorienė ėsanti dar Pekine, buk jį sulaikė naujoje miesto dalyj chiniszkas jenerolas Yungedo. Wardas tas wisai ne žinomas ir jis panaszus į japoniszką, o ne į chiniszką. Užklausta wienok apie tai japoniszka užrubežinių dalykų ministerija atsakė, kad nieko nežino. Todėl wisi mena, kad tasai jenerolas Yungedo yra chinietis, tik priėmęs swetimą prawardę; bet koks tai butų chiniszkas jenerolas, tikrai nieks nežino; wisi jį laiko už prilankų europieczíams.

Telegrafiszki susineszimai įsiweržusios į Pekiną swetimų krasztų kariaunos su pakrantėms likosi pertraukti. Prancuzai prie paėmimo Pekino ne dalywawo, jie dėl stokos maisto kareiwiams turėjo pasilikti. Kaip sako, ant apstabdymo traukimo swetimos kariaunos ant Pekino, chinieczíai norėjo iszardyti kanalų pylimus ir užlieti wandeniu lygumas, per kurias eina keliai į sostapilę, bet to neįstengė padaryt ir tik todėl terptautiszka kariauna be didelių kliuczių galėjo prisigriebti į miestą.

Ką toliaus darys Europos wieszpatystės, Amerika ir Japonija, dabar dar ne galima žinoti. Gal but, kad toliaus iszirs wienybė terp jų. Nė Amerika, nė Japonija ne turi reikalo westi karę toliaus; Wokietija gi, kurios ambasadorius likosi užmusztas, reikalauja nubaudimo kaltų ir didelio atlyginimo. Dabar jau užgimė nesutikimai terp Anglijos ir Prancuzijos, su kuria Chinuose eina isz wien Wokietija. Prancuzija užprotestawo priesz Anglijos pasielgimą, kuri užėmė be jokio reikalo miestą Shanghay ir praneszė lordui Salisbury, Anglijos ministerių pirmsėdžiui, kad iszsodys tiek jau kariaunos, kiek ir Anglija, į portą, ant dabojimo anglijonų, atsiuntė kelis kariszkus laiwus. Teip jau žada daryti ir Wokietija. Anglija teisinasi, kad ji kariauną iszsodino mieste Shanghay tik ant praszymo chiniszko gubernatoriaus. Kaip tie wisi nesutikimai terp Europos wieszpatysczių pasibaigs, nieks dar ne gali įspėti. Kadangi terp Prancuzijos daug yra nepabaigtų nesutikimų, o Paryžiaus paroda baigiasi, tai Prancuzija be abejonės stos drąsiau priesz Anglią. Daugelis laikraszczių mena, kad isz nesutikimų Chinuose gali užgimti baisi karė, kurioje imtų dalywumą wisos wieszpatystės dalywawusios kowoje priesz Chinų boxerius.

Isz Wokietijos siunczia wis daugiaus kariaunos į Chinus. Paskirtas wirszinįku terptautiszkos kariaunos grafas Waldersee jau iszkeliawo, keliauja jis per Italiją. Chinų randas atsiszaukė į Maskoliją, kaipo artymiausią kaimyną, praszydamas pagelbos priesz kitas wieszpatystes ir sutaikyti Chinus su kitais krasztais. Kaip girdėt, Maskolija ne atsisako ir žada pagelbėti, bet tas gal Chinams brangiaus kasztuoti, negu jeigu jie taitusi pati su kitais krasztais be Maskolijos pagelbos.

Karė Afrikoj.

Garsiam burų jenerolui De Wett ne tik pasisekė isztrukti isz besiwejanczių ir apsiautusių jį su didelėms pajiegoms angliszkų jenerolų: Methueno ir lordo Kitchenero, bet jam pasisekė susiwienyti su isztrukusiu pirmiaus nuo anglijonų jenerolu Delarey. Ant susijungusių abiejų burų jenerolų dabar ne drysta užpulti Kitchener ir Methuen. De Wettui pasisekė isz kilpų isztrukti tik per tai, kad jis, gerai pažinodamas tuos krasztus, kur jį gaudė angliszkį jenerolai, galėjo traukti ir naktims, anglijonai gi, ne pažindami gerai wietos, ant nakties turėjo apsistoti, jie bijojo joti po kalnus isz baimės, kad ne įpultų kur į gilų rewą. Priežodis sako: prasta szokėją ir marszkiniai trukdo. Gana, kad burų wadowui De Wettui pasisekė isztrukti isz deszimtį kartų skaitlingesnės angliszkos kariaunos ir susijungti su kitu burų jenerolu, prisigriebti kalnuotų apskriczių, kur jau ne teip lengwa anglijonams juos pagauti. Sujungtos De Wetto ir Delarey pajiegos siekia dabar 5000 gerų kareiwių su kelioms kanuolėms. Lordas Roberts sawo raporte, atsiųstame į Londoną, teisinasi, buk De Wett tik todėl galėjo isztrukti isz gaudanczių jį angliszkų jenerolų rankų, kurie pirmiaus užtikrino, jį paims, kad iszdalino sawo kareiwius į mažus pulkelius, kokiems lengwiaus buwo iszsprusti per tarpus angliszkos kariaunos.

Lordas Kitchener iszliuosawo nuo burų apgulimo angliszką garnizoną mieste Elands River.

Wirszinįkas angliszkos kariaunos Afrikoj, lordas Roberts, nors ant karės lauko ne daug parodė sumanumo, jeigu su 20 kartų didesnėms pajiegoms ne įstengia suwaldyti burų, tai bent stengiasi, kaip senowės Herostratas, pagarsėti per iszleidinėjimą pritinkanczių nuožmiems wadowams prokliamacijų. Tiek jis Afrikoj iszleido neiszmintingų prokliamacijų, kad jų wisų ir suskaityti ne galima. Dabar jis wėl iszleido prokliamaciją į abiejų burų republikų gywentojus ir apreiszkė, kad jeigu kas isz jų, dawęs žodį užsilaikyti neutraliszkai, jį sulaužytų, bus arba suszaudytas, pasodytas į kalinį, arba turės užmokėti pinigais dideles bausmes. Toliaus jis pranesza, kad wisi gywentojai anglijonų užimtų apskriczių, apart dawusių žodį anglijonams, bus laikyti už karės laiko nelaiswius. Wisos farmos, kuriose apsistotų burų kariauna, bus sudegintos ir isznaikytos.

Prezidentas Krueger ne misly ja pasiduoti anglijonams. Jis dabar perkėlė sawo rezidenciją isz Machadodorp į Watervolonder. Czia yra ir Bothos kariauna su 90 kanuolių. Maisto ir amunicijos burai turi ne mažai, todėl gintiesi gal dar ilgą laiką.

Pretorijoj prasidėjo prowa sukalbinįkų ant lordo Roberts gywasties. Kaip rodosi, wisa ta prowa yra tai komedija ir sukalbio wisai ne buwo, tik anglijonams reikėjo sukalbinįkus surasti ant iszteisinimo žwėriszkų darbų Robertso ir jo kariaunos.

Kaip pranesza, priesz angliszkas waldžias rengiasi pasikėsti matabeliai, į sziaurius nuo Transvaaliaus. 10000 matabelių jau apsiginklawo ir laukia wien wadowų prisakymo ant pradėjimo anglijonų pjowynių. Jeigu isz tikro matabeliai pasikeltų, reiktų anglijonams isz Transvaaliaus siųsti kariauną ant jų suwaldymo; tąsyk burai įgautų wėl daugiaus drąsos ir tie, kurie jau padėjo ginklus, wėl už jų griebtusi.

Pietinė Amerika.

Gubernatorius Panamos apskriczio pranesza, kad wis daugiaus rewoliucijonierių wadowų pasiduoda randui. Dabar pasidawė jų wadowai: Vargas, Santos, Focion, Safo ir Uribe. Taigi isz to matyt, kad rewoliucija su wisu dar neisznyko, tik ji eina silpnyn.

Kolumbijos prezidentas, priesz kurio waldžią buwo pakilusi rewoliucija, pats atsisakė nuo urėdo ir tuom palengwino pasidawimą rewoliucijonieriams. Ar daug dar yra ne pasidawusių rewoliucijonierių, ne žinia; bet matyt, kad jų yra dar diktai ir jie galėtų maisztus palaikyti ilgiaus.

Wokietija.

Wokietija, turėdama Chinuose wienokius reikalus su Prancuzija ir eidama su ja isz wien Azijoj ne tik priesz chinieczius, bet ir priesz wisus Anglijos pasikėsinimus, stengiasi gerintiesi, o ne erzinti prancuzų. Pirmiaus Wokietijoj, teip kaip Amerikoj 4 d. liepos, iszkilmingai apwaikszcziodawo Sedano dieną, arba dieną paėmimo po Sedanu ciecoriaus Napoleono su wisa jo armija. Szį metą Wokietijoj Sedano dienos wisai neapwaikszcioja, daleista wien priwatiszkai ją paminėti, bet tik triobose, o ne ant ulyczių. Uždrausta likosi teipogi ir procesijos ant muszio laukų pawerztose nuo Prančuzijos prowincijose, po Metz ir po Strasburgu. Daleista tik dėti wainikus ant grabų musziuose užmusztų kareiwių.

Prancuzija.

Ant užganėdinimo rugojanczių prancuzų, maskoliszkas caras nusprendė atsilankyti ant parodos į Paryžių, kur iszbus penkias dienas. Per tą laiką jis apsigywęs maskoliszkoj ambasadoj.

Prancuziszka kariauna užėmė ozą Tuat, į pietus nuo Morokko. Gywentojai be pasipriesziniimo įleido kariauną ir priėmė Prancuzijos wirszinįkystę.

Isz Lietuwos.

—o—

Isz Radoszkowicų, Wilniaus gub.

Aplinkinėse szito miestelio neiszpasakytai daug priwiso wagilių, kurie kaip kareiwiai į karę, traukia naktimis ant sawo smato. Neseniai jie, nors daugumas wagilių yra maskoliai, užsimanė isztusztinti kasą caro parengtos Radoszkowicuose degtinės pardawinyczios. Tas wienok ne pasisekė, kadangi caro szinkorius iszgirdo stiklų suskambėjimą, kada wagiliai iszmuszė langą; jis su karabinu ir rewolweriu rankoj atėjo ginti caro sawastį. Užpuolikai pabėgo ir jų ne susekė. Netoli miestelio pawogė keturis ukinįkų arklius, miestelyj gi reikalingas pakinkymui plėszkes. Pawogtų arklių ne surado, matyt kad juos toli spėjo nuwesti.

Isz Wilniaus.

Wilniaus žemdarbių draugystė parengia dideles krautuwes produktų ir maszinų reikalingų žemdarbiams. Draugystė pardawinės, ne reikalaudama uždarbio, žemdarbiszkas maszinas ir geriausių weislių sėklas; ims teipogi ant pardawimo žemdarbių produktus.

Wilniuje nuo ateinanczių mokslisz kų metų parengia amatinįkiszkus kursus. Miestas isz sawo pusės jau paskyrė ant to reikalingus pinigus.

Naczelnikas Polesiaus geležinkelių parengs Wilniuje specijaliszkus elektrotechniszkus kursus. Miestas žada jam duoti paszelpą.

Ant pirmo pusmeczio szių metų Wilniuje iszdawė paliudyjimų wisokiems biznieriams: ant wedimo prekystos pirmo skyriaus 63; antro skyriaus 752; III — 1782, IV — 1533 ir V — 40 paliudyjimų. Ant wedimo pramonės III skyriaus — 14; IV — 24; V — 42; VI — 85, VII — 175 ir VII — 625; asabiszkų pramoniszkų paliudyjimų 1485. Prekėjams I gildijos 47 — II gildijos 245.

Gaisrai.

25 d. liepos, Wilniaus pawietyj, Ilinos walszcziuje, kaime Szwirancuose, nuo nežinomos priežasties naktyj užgimė gaisras, nuo kurio sudegė namai, twartai ir kluonas, teposgi 5 awys ir meitėlis ukinįko Petro Tomkewyczaus; namai, swirnas ir twartai, teipogi karwė ir 3 awys ukinįko Stepono Tomkewyczíaus; namai ir twartas ukinįko Adomo Tiszkausko; namai Kazimiero Tiszkausko; namai ir twartai Stepono Tiszkausko; twartai ir kluonas Adolfo Staszkewyczíaus.

26 d. liepos, laike audros, perkunas trenkė kaime Rusakuose, Wilniaus pawietyj, į twartus ukinįko Putro ir juos uždegė. Kadangi kaimieczíai bijosi gesinti perkuno uždegtos ugnies, tai žinoma, kad deganczių twartų nieks negesino, jie su wisu ir sudegė.

Isz Warenos, Wilniaus gubernijoj.

Kaip wisur didesnio žmonių skaitlius apgywentoj wietoj Lietuwoj, maskoliai ir Warenoje parengė arbatnyczią, į kurią parsikwietė fanatiszkiausius, kwailiausius, nedoriausius maskoliszkus laikraszczius. Wienok dabar pats arbatnyczios uždėtojai ir užlaikytojai skundžiasi, kad į jų parengtą maskolinimo lietuwių urwą mažai lankosi žmonių, partrauktus maskoliszkus laikraszczius labai retai kas paima į rankas. Maskoliai sako, kad teip yra tik todėl, kad czia mažai kas moka skaityti. Ne, ne todėl, bet kad žmonės supranta, jog su arbatnyczioms ir maskoliszkais fanatiszkiausios pakraipos, nedoriausiais laikraszczíais caro tarnams ne tiek rupi pakėlimas doros, isznaikinimas girtuokliawimų, kiek platinimas terp lietuwių maskolystės, pawertimas jų į maskolius. Daugumas lietuwių apie Wareną moka lietuwiszkai skaityti. Jeigu maskoliams rupėtų pakėlimas lietuwių, suturėjimas jų nuo girtuokliawimų, tai partrauktų rasztus, kuriuos lietuwiai moka skaityti, tuom tarpu po bausme iszsiuntimo į Siberiją waldžių uždrausta lietuwiszki rasztai. Argi czia ne bjauri weidmainystė waldžių? Ją, ant laimės, žmonės pradeda suprasti, ką rodo jų szalinimasi nuo maskolių parengtų arbatnyczių ir jų partrauktų maskoliszkų fanatiszkų laikraszczių.

Isz Senapilės, Suwalkų gubernijoj.

Atkako czia daktarai akių gydytojai iszsiųsti isz Peterburgo. Kadangi mat, iszėmus didelių miestų, niekur nėra kitur specijalistų akių gydytojų, tai žmonės, apsirgę akims, ne turi kur kreiptiesi su skaudamoms akims, o per tai yra Lietuwoj labai didelis nuoszimtis serganczių akims ir neregių. Prie atkakusių į Senapilę akių gydytojų kreipėsi per pirmutinę sanwaitę 816 ligonių; operacijų daktarai padarė 72.

Isz Lietuwiszko Minsko.

Lietuwiszkame Minske darbai ir prekysta apsistojo; lygiai prekėjų pagelbinįkai, teip amatininkai ir paprasti darbinįkai skundžiasi, kad sunku gauti darbą; jeigu jį kur ir sugriebia, tai ir nedidelis isz to džiaugsmas, kadangi uždarbiai teip mažì, kad jų net paczėdlywiausiam neužtenka ant gywenimo. Seniaus kas metą statydawo daug naujų namų, prie ko daug darbinįkų turėjo darbą, bet dabar statymas naujų namų su wisu pasiliowė, kadangi ir pirmiaus pastatyti stowi tuszti.

Apwogė agentą.

Geležinkelio wagone, važiuojant isz Warszawos į Wilnių, agentui laikrodžių dirbtuwės Weinbergui pawogė skrynelę, kurioje buwo už 2000 rublių laikrodžių ir lencigėlių ir wekselių už 4000 rublių. Skrynutę ir wekselius rado Gartene (Grodne) įmestus į Nemuną; rado tą besimaudanti žydai ir praneszė policijai. Wagiliai likosi surasti, jais pasirodė kareiwiai Kobriniaus regimento, kurie tuojaus ėmė pardawinėti pawogtus laikrodžius ir lenciugėlius ir už 1000 rubl. spėjo pardaboti. Wisus tuos daiktus atėmė nuo juos pirkusių. Wagiliai suaresztuoti, jie prisipažino.

Atsiliepimas Londono Szwiesos Dr-tės.

Nr. 27 "Lietuvos", korespondencijoj isz Londono, p. Londonietis wisai be pamato užgauna "Szwiesos" Dr. ir stengiasi baltą perstatyti juodu. Kas žino sanlygas musų gywenimo ir "Szwiesos" Dr. Londone, tas ne mes ant musų tų wisų apkaltinimų, kokius meta Londonietis. Jis sako, kad mes pirmąjį balių darėme be apsirokawimo ir per tai kasztai ne uždengė iszdawimų; bet jeigu mes butume turėję deficitą, tai butų nukentėjęs tik musų kiszenius (Jeigu draugystė yra tautiszka organizacija ir per jos wedėjų neapsirokawimą bus deficitas, už tai turi tiesą ne tik draugystes sanariai bet ir paszaliniai nupeikti už neapsirokawimą. Red.)

Per balių kolektawimo pinigų ant Paryžiaus parodos reikalų wisai ne buwo, tik mes patys sudėjome; nuo szwieczių pinigų ne rinkome, tik pasakėmė, kad jeigu kas duotų už tarnystą, tas eis ant szito reikalo. Surinkome tokių pinigų 5 shil 8½ pen.

P. Londonietis užmeta, kad ant antro baliaus už limonados bonkutę reikėjo mokėti po 3 pen., tuom tarpu mieste ji kasztuoja tik ½ pen. Ant to galime atsakyti, kad limonado bonkutę pigiaus parduoda tik aplinkinėse Brick Lane, kur žydeliai ją pats padirba, bet ir czia bonkutė kasztuoja 1½ pen., kitur ji brangesnė. Ar po baliui pinigai ėjo į rengėjų kiszenių, ar į Draugystės kasą, apie tai, rodosi, wisiems paszaliniems nėra reikalo aiszkinti (Tame Draugystė klysta: jeigu pinigai buwo imami nuo balisus lankytojų, taigi nuo paszalinių už įžengimą, tai ir paszaliniai turi tiesą žinoti, ant keno naudos apwersti pinigai: kas norisi mokės ant naudos Draugystės, gali ne norėti mokėti ant naudos ypatų. Red.) Peikti kitus daug lengwiau negu pamokyti, tuom tarpu musų praskilnieje peikti tai peikia, bet kad duoti gerą rodą, pamokinimą, to jie ne daro. Asztrus peikimai wienok be geros rodos ne turi wertės. Ką mes ne padarome žingsnį pirmyn, wos spėjame pasijudinti, žiurėk tik, o tuoj pamatysi kur iszniekinimą. Pereitą balių mes kėlėme ne ant sawo naudos. Swecziai laike baliaus rado pas mus kuo geriausią twarką ir pasilinksminimą. Kaipo prizus dalinome lietuwiszkas knigas atėjusiems ant baliaus lietuwiams; jų iszdalinome už 8 dol. Per tai atsirado deficitas, kurį mums atsėjo uždengti. Mes wienok nesiskundžiame, kadangi musų mieriai pratinti musų brolius prie gražesnių pasilinksminimų. Už tai wienok musų apszwiestunai mus peikia ir niekina. Ar ant to mes wien užsipelnom?

Szwiesos Draugystė.

Ar Wabalai girdi?

Ar wisi wabalai girdi — tas klausymas wisiszkai dar ne iszriszta, bet iszriszta nors tiek, kad szią dien, nesibijodami apsirikimo, galime twirtinti, jog skruzdėlės girdi. Seniaus daugelis mokslinczių twirtino, kad ne tik skruzdėlės, bet teipogi bitys ir szirszės negirdi, jauczia wien sudrebėjimus kietų kunų paeinanczius nuo balso, bet tonų atskirti ne gali. Garsus angliszkas mokslinczius Lubbock darė eilės bandawonių su skruzdėlėms ir bitėms, wartojo prie to birbynę, bet smarkiausias jos balsas ne turėjo įtekmės ant szitų wabalų. Ant tų Lubbocko bandawonių pasirėmę ir kiti mokslinczíai twirtino, kad wabalai negirdi, ne gali atskirti tonų. Tokiu twirtinimu wienok ne wisi mokslinczíai pasiganėdino, bet tuli isz jų užsimanė pats persitikrinti apie tulų wabalų girdėjimą, ar negirdėjimą. Neseniai amerikoniszkas mokslinczius Deweld užsiėmė specijaliszka tirinėjimais ant persitikrinimo ar skruzdėlės girdi, ar ne; pasirodė, jog sprendimas Lubbocko buk wabalai ne girdi, bent kaslink skruzdėlių, yra klaidus. Deweld persitikrino, kad skruzdelės, bent tos jų atmainos, su kurioms atliko bandawones, kurias tirinėjo, nors ne turi ausų teip įtaisytų kaip augsztesnių skyrių žwėrys, bet turi girdėjimo organus, taigi jos girdi. Deweld darė bandawones su dwiem skruzdėlių atmainom, lygiai su pawienioms kaip ir su czielais skruzdėlynais. Prie bandawonių už įnagius iszduodanczius balsą mokslinczius wartojo kamertoną, birbynes, sirena (szwilpynę, kokią turi garlaiwiai). Mokslinczius pasirupino, idant balsas, jo tonai prieitų prie parinktų ant tirinėjimų skruzdėlių wien per orą, o ne per kokį kietą kuną, kurio sudrebėjimas galėtų atsiliepti ant tirinėjimų wabalų. Nors ant jų drebėjimai kietų kunų ne galėjo turėti įtekmės, kadangi nuo to jie buwo apsaugoti, bet kaip tik suskambėjo komertonas arba suszwilpė syrena, skruzdelės kiekwieną kartą subruzdo, pradėjo bėgioti, krutino sawo usus. Kaip kada jos artinosi prie prietaisos iszduodanczios balsą, kaip kada gi bėgo nuo jos tolyn; taigi isz to aiszku, kad skruzdelės žinojo, isz kur eina balsas, taigi jos girdi, bet organų, kurie suteikia girdėjimą, Deweldui susekti ne pasisekė, nežinia, kaip tie girdėjimo organai szitų sutwėrimų yra įtaisyti. Kad jie įtaisyti kitaip negu ausys augsztesnių skyrių sutwėrimų, tas aiszku, nes tąsyk ne sunku but tą matyti ir surasti jeigu jau ne liuosoms akims, tai bent su pagelba padidinanczių stiklų. Tiek wienok Deweld susekė, kad dabar tikrai jau žinia, jog skruzdėlės girdi.

Isz Amerikos.

Perkunas sudegino bažnyczią.

RICHMOND, IND. 16 d. pjutės, naktyj, trenkė perkunas į czia nykstę katalikiszką Szwento Andriejaus bažnyczią ir ją uždegė. Subėgę ugnagesiai neįstengė ugnies užgesinti, bažnyczia su wisu sudegė. Blėdį skaito ant $50000, bet ją beweik su wisu uždengia asekuracija.

Wargas amerikonu ant Paryžiaus Parodos.

Paryžiuj yra dabar 600 amerikonų, kurie turi Amerikoj iszpirktus 2 kliasos sugrįžimui tikietus. Bet garbiaiwiai teip wisada pilni grįžtanczių isz Paryžiaus amerikonų, žinoma, turtingesnių, kad anie wargszai ne gal patilpti. Jie iszbaigė jau pinįgus ir ne žino, ką daryti. Amerikoniszkas pasiuntinys ir parodos komisorius Peck stengiasi kaip norint tuos wargszus suszelpti, jie pareikalawo pagelbos isz Amerikos.

Kare baltweidziu su negrais.

Liberty pawietyj, Georgijoj, negrai nudurė kokį ten Curtis. Susirinkę baltweidžiai už tai pradėjo muszti kiekwieną patiktą juodweidį, kuom, žinoma, baisiai wisus jerzino. Palkas negrų uždegė miestą Liberty City; bandė padegti ir miestelį Lambert. Geležinkelis terp Liberty City ir Lumbert likosi iszardytas. Szerifas pareikalawo milicijos, kadangi pats neįstengia užkilusių maisztų suwaldyti.

Dowanos amerikonams ant Paryžiaus parodos.

Ant terptautiszko ugnagesių kongreso Paryžiuj, kuriame dalywawo 5000 ugnagesių isz wiso ciwilizuoto swieto, ugnagesių szefas Hale isz Kansas City ir wisa isz to miesto sargų brigada gawo pirmą dowaną. Už wisokius daiktus atgabentus ant parodos, amerikonai gawo 1981 dowaną, tame> 220 augszcziausių dowanų, 486 auksinius medalius, 583 sidabrinius, 422 bronzinius ir 270 pagyrimo laiszkų.

Duokit alaus arba pasiskandinu!

TRENTON, N. J. Koksai Elmer Baecker, įszokęs iki kaklui į wandenį "Power Stream", szaukė ant kranto stowincziam policistui, kuris kalbino Baeckerį iszlipti: "duok alaus tuojaus, arba asz pasiskandinu". Policistas žadėjo, iszlipus ant kranto, duoti tiek alaus, kiek gerti norės, bet Baecker ne tikėjo žodžiams twarkos dabotojo, tik reikalawo, kad alų į wandenį jam paduotų tuojaus bet kad policistas su tuom nesiskubino, Baecker panėrė. Wisi persigando ir laukė, kas bus toliaus; panėręs wienok iszbuwo wandenyj, kol nereikėjo atsikwėpti. Iszkilęs ant wandens pawirszaus, wėl reikalawo alaus. Tąsyk wienas isz stowinczių ant kranto nubėgo į saliuną ir atnešė jo pilną blekinę, su kuria jau prikalbėjo Baeckerą iszlipti isz wandens. Iszgeręs alų, jis ramiai sėdo į patrolės wežimą ir likoei nugabentas ant policijos stacijos.

Amerikos iszdawimai ant kariaunos reikalu.

Amerikonai juokiasi isz Europos, kur wieszpatystės laiko po ginklu didelę kariauną ir ant jos užlaikymo didelius iszleidžia pinįgus ir per tai randai ne gali prideranczіai rupintiesi apie kitus kraszto reikalus. Teisybė, kas link laikymo po ginklu kareiwių skaitliaus, Amerika stowi užpakalyj wisų didžiųjų Europos wieszpatysczių, bet prie prezidento McKinley skaitlius po ginklu laikomos kariaunos pakilo nuo 25000 ant 100000 kareiwių. Už tai kaslink iszdawimų ant kariaunos reikalų, galima įsakyti, kad Amerika stowi pirmose eilėse, o prilyginant surinkimus, tai pralenkė toli Europos wieszpatystes. Wisi surinkimai per metus Amerikos rando ne pereina $710150162. Tuom tarpu ant kariaunos ir laiwynės iszleidžia kas metą gražią pinįgų sumą, nes $187418945, ant pensijų weteranams $145245230, isz wiso $332664175, taigi beweik pusę wisų rando surinkimų. Czia ne priskaityti dar iszdawimai ant sztetų milicijos. Pasirodo todėl, kad Amerika ant kariaunos ir kariszkos laiwynės apwerczia daugiaus net už Maskoliją.

Dega girios.

Coloradoj, aplinkinėse Loweland ir Crestone siaucziа jau nuo kelių sanwaicziu girių gaisrai, kurie labai daug blėdies pridirbo, isznaikino brangius medžius ant labai didelių girių plotų.

Ateme darbininku uždarbi.

GREENSBURG, PA. Pulkas czekų kalnakasių, atsėmę sawo uždarbį už darbą kastynėse Pleasant Unity, grįžo namon. Ant jų užpuolė trys atwažiawę ant bicyklių plėszikai. Užgimė mesztynės, kurose wienas czekas likosi nudurtas, kitas gi mirtinai sužeistas. Plėszikai ant galo suwaldė darbinįkus ir atėmė nuo jų po 33 dol.

Wežiai ant ulyczios.

NEW YORK. Ant tirsztai apgywentos Fulton ul., bewežant ant pardawimo, iszsiliuosawo 400-didelių jurių wėžių ir traukė kaip kareiwiai trims eilėms. Praeiwiai, ypacz moterys, klykdamos bėgo nuo tos armijos, kawojosi po pardawinyczias. Wisas tas wėžių pulkas ant galo apsiautė ulyczios szlawėją, italijoną Giovanni. Narsus Italijos sunus pamėtė szluotą, o pats pasislėpė į netolimą aptieką. Ant galo aplinkiniai prekėjai subėgo su szluotoms, jiems newa pagelbėjo ulyczių waikai ir ant galo pasisekė suszluoti 300 wėžių, likęs gi 100, turbut pateko, į waikų padėtojų kiszenių.

Isz mainu ne buwo užganedinti.

Netoli New Brunswick ant farmų gyweno du geri kaimynai: Handerson ir Moose. Wieną dieną Moose užtiko Handersoną pas sawo paczią. Tuojaus užmanė, kad jeigu ji teip jam patinka, tai gali ją sau imti. Terp farmerių likosi padarytas sutarimas apsimainyti paczionas; ant mainų sutiko ir abidwi moteriszkės. Isz pradžių isz mainų wisi buwo užganėdinti, bet su laiku toks gywenimas wisiems nusibodo. 13 d. pjutės, abudu farmeriai, susitikę mieste Waterville, atsimainė atgal sawo paczioms. Ar ant ilgo wisiems atsimainymas patiks, žinoma, ne galima pasakyti.

Turtingiausias žmogus ant swieto.

Kaip matyti isz pagarsintos statistikos, turtingiausias ant swieto didžturtis yra amerikonas, sawinįkas Standard Oil Co., Jonas Rockfeller: turi jis kas metą gryno pelno $30000000. Tiek pelno ne turi ant metų nė jokio kraszto waldonas. Terp waldonų didžiausius surinkimus turi maskoliszkas caras, bet ir jis per metus ne gauna daugias kaip $12000000. Alga Wokietijos ciecoriaus yra tik $3852770 ant metų, Austrijos ciecoriaus $3875000, Italijos karaliaus $2858000, Ispanijos karalius $200000.

Gaisrai.

Sudegė Indianopolis Kelly Axe Manufacturing Co. dirbtuwės, kuriose dirbo 1000 darbinįkų. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 800000 dol.

Expliozija.

NEW ORLEANS, LA. Czianykszczіose Carbolineum Wood Preserving Co. dirbtuwėse iszlėkė į padanges garinis katilas. Prie to Jonas Koenig likosi ant wietos užmusztas, moteriszkė Schweitzer mirtinai apdegintos, o 7 darbinįkai sunkiai apkulti.

Nelaimes ant geležinkeliu.

COLORADO SPRINGS, COL. Ant Rio Grande geležinkelio, 20 mylių nuo Colorado Springs, susimuszė du į prieszingas puses bėganti trukiai ir isz dalies susidaužė. Prie to 2 ypatos likosi užmusztos; sužeistų gi yra ne mažai.

GRAND RAPIDS, MICH. Ant Indiana geležinkelio, 29 mylios nuo Grand Rapids, susimuszė du į prieszingas puses bėganti pasažieriniai trukiai. Prie to 9 žmonės likosi ant wietos užmuszti, o 8 sunkiai apkulti, terp kurių yra ir mirtinai apkulti.

TOLEDO, OH. Netoli Sandusky, prie Bay Bridge, du wagonai Lake Shore geležinkelio iszszoko isz rėlių ir nusirito į eżerą, ant laimės ant negilios wietos. Prie to 5 trukio tarnai ir 14 pasažierių likosi sužeistų.

ALLENTOWN, PA. Ties Palme, Montgomery pawietyj, ant Perkiomen geležinkelio trukis užbėgo ant skersai sėnių važiuojanczio weżimo, kuriame sedėjo trys wokiecziai. Weżimą sudaužė, o jame sedinczius wisus užmuszė.

Isz darbo lauko.

¶ CAROLTON, OH. Neužilgio czia bus atidarytos naujos anglių kastynės. Žemės su anglimis nupirkta 1200 akrų.

¶ JACKSON, OH. Užgimė czia nesutikimai terp kastynių sawinikų ir darbinįkų, bet rodosi, kad iki sztraikui ne daeis.

¶ PITTSBURG, PA. Window Glass Co. dirbtuwėse, kurios iki sziol stowėjo, pradeda dirbti; wisose dalyse darbai prasidės nuo rugsėjo.

¶ WHELING, W. VA. Czianykszczios National Tube Co. dirbtuwės, kurios iki dabar stowėjo, pradėjo dirbti. Gawo jose darbą 3000 darbinįkų.

¶ CONNELSVILLE, PA. Darbai prie kokso peczių szitame apskrityj eina wis niekyn. Pereitą sanwaitę užgesino czia 5468 peczius, taigi suwirszum ketwirtą dalį.

¶ SAN FRANCISCO, CAL. 15000 darbinįkų Kalifornijos lentų pjowinyczių pakėlė sztraiką ant iszkariawimo trumpesnio darbo laiko, taigi 8 walandų ant dienos.

¶ MUNCIE, IND. Czianykszczios Palmer Steel ant Iron Co. dirbtuwės priėmė užgirtą Amalgamated Workers užmokesnio tabelę ir todėl sztraikas pasibaigė ir darbinįkai sugrįžo prie darbo.

¶ YOUNGSTOWN, OH. Ant susiwažiawimo fabrikantų ir organizacijos Amalgamated Association likosi nutarta pakelti pudlerių užmokesnį ant 12½c. nuo tonos. Finisheriai nuo dabar gaus po $6.16 nuo tonos.

¶ DAYTON, OH. Dirbtuwėse Cash Register Co. pakėlė sztraiką stalioriai. Kompanija žada su wisu uždaryti dirbtuwes, jeigu stalioriai nesugrįž prie darbo. Dirbtuwėse Dayton Mfg Co. sztraikuoja 2000 darbinkų.

¶ CLARKSBURG, W. VA. Darbai czia su wisu pasiliowė, kalnakasiai pakėlė sztraiką. Nesutikimai užgimė ne už užmokesnį, bet už daktarą. Kompanija nutraukdawo nuo newedusių darbinįkų po 1 d., o nuo apsiwedusių po 50c. ant daktaro. Darbinįkai iki sziol ne rugojo, bet dabar gawo tokį daktarą, kad ant iszsiliuosawimo nuo jo, reikėjo net susztraikuoti.

ISZ Lietuwiszku dirwu.

Susiwienyjimo reikaluose.

Kaip garsina per "Saulę" kun. Kaupas, Susiwienyjimo XV seimas atsibus Elizabethe, N. J. 9, 10 ir 11 d. spalinio. Laikas todėl ne tik kuopoms bet ir pawieniems sanariams apkalbėti reikalingus pagerinimus toj musų organizacijoj. Rods kuopos ir pawieni sanariai su wisokiais reikalais turėtų atsiliepti per "Susiw". organą "Tėwynę", kadangi ji iszleidžiama tos organizacijos kasztias, bet ką gi padaryti, kad per redakcijos cenzurą pereina tik toki rasztai, koki patinka centraliszkam komitetui, kurie pagiria dabartinę "Susiw." organizaciją, wisus gi rasztus nurodanczius reikalą reformų, redakcija meta į gurbą. Todėl tai geidžianti per reformas sudrutinti "Susiw.", priwersti kreiptiesi į kitus laikraszczius, turi aplenkti sawo pinįgais užlaikomą, "Tėvynės" redaktorius turi juk ir teip gana darbo su raszinėjimu iszniekinimų reikalaujanczių reformų ir pataisymų "Susiw." Redaktorius užsipuolė ant "Kuopos Sanario", kuris nr. 31 "Lietuvos" atsiliepė reikalaudamas tulų reformų. P. Astramskas bara "Kuopos Sanarį" už paslėpimą sawo prawardės. Malonus "Tėwynės" redaktoriaus kiekwienas raszantis į laikrasztį turi tiesą pasinaudoti isz pseudonymo ir nieks neturi tiesos reikalauti jo atidengimo, wis tiek ar raszantis yra paszalinis, ar organizacijų sanarys; turbut ir p. Astramskas ne kartą, pasislėpęs po pseudonymu, gerai iszpėrė kailį ne wienai jam nepatinkancziai ypatai. Daugelis sanarių "Tėwynės Mylėtojų Draugystės" jį, kad jis, budamas wienu isz jos wirszinįkų, pasislėpęs po pseudonymu, per "Saulę" niekino ne tik Orleano Morgelę, bet ir jos wertėją, welionį Dra Kudirką; nesuprasdamas pats pamatų eilių raszymo, bandė iszjuokti Kudirkos eiles. Net "Lietuva" priwersta buwo iszrodyti juokingumą tų "Saulėj" patilpusių Drui Kudirkai suteiktų pamokinimų; sawo mierį wienok p. Astramskas atsiekė: dabar Europos rasztinįkai nerupina Tėwynės Mylėtojų Draugystei rasztų. Argi tik dabar "Tėwynės" redaktoriaus nuo monės teip persikeitė, kad jis drysta reikalauti, idant wisi szalinįkai reformų "Susiw." sawo užmanymus talpintų paszaliniuose laikraszczіuose ne po pseudonymais, bet po tikroms prawardėms? Mums rodosi, kad ar "Kuopos sanarys" butų po sawo rasztu padėjęs tikrą prawardę ar pseudonymą, tas dalykų stowio ne permainuo, kadangi prawardė nieko ne reiszkia, nurodymai jo yra teisingi, tą porą metų atgal ir p. Astramskas butų pripažinęs.

Musų Susiwienyjimas yra tik isz wardo tautiszka organizacija ir dabartinei jo administracijai labiau rupi kunįgų reikalai ir monopoliai negu tautiszki arba ir organizacijos sanarių reikalai. Kun. Kaupas be jokio pamato buwo pripažinęs garbės sanarystą p. Baczkauskui. Už ką, sunku suprasti, kadangi jo nuopelnų dėl musų tautos nieks nemato. Artik ne bus už tai, kad "Saulė" karsztai užtaria už kunįgus, ypacz gi už niekesniuosius? Gal isz wisų daromų užmetinėjimų "Susiw." prezidentas iszsiteisįs ant sziųmetinio seimo?

Kaip ten ne butų, reikia "Susiwienyjimą pastatyti ant tikrai tautiszkų pamatų, o ne ant tikėjimiszkų, iszliuosuoti jį nuo tarnawimo swetimiems, o ne tautiszkiems mieriams. Juk tautiszkai organizacijai nėra reikalo rupintiesi apie tikėjimą, kadangi ant to yra net per gerai, su ne nenauda kitų musų reikalų užlaikomi musų kunįgai. Kiekwiena tauta susideda juk isz wisokių tikėjimų ir lietuwių yra gana: katalikų, liuteronų, kalwinų ir netikėlių. Wisi žinome ir matome, kad tikėjimai terp sawęs neužsikeczia, wiens kitą niekina. Tai kaip gi tautiszka organizacija gali stowėti ant tikėjimiszko pamato? Organizacijų paremtų ant tikėjimiszkų arba antitikėjimiszkų pamatų ne galima priskaityti prie tautiszkų, kadangi tikėjimas arba ne tikėjimas yra wisai kas kitas, o tautystė wėl kas kitas. Tikėjimiszkі reikalai skirsto žmonės, tautiszki gi be jokių kitokių wystyklų juos wienyja. Argi todėl ne laikas iszliuosuoti musų "Susiw." isz wisokių paszalinių, tikėjimiszkų ir luomiszkų wystyklų? Mums rodosi, kad tas yra reikalingu ir ant to atėjo jau laikas.

Reiktų priimti ir kitą rodą Kuopos Sanario — taigi rinkti delegatus ant seimo tik isz tarpo gerų tautiecziu, o ne kunįgus ir jiems dėl biznio tarnaujanczius biznierius. Matome juk, kad kunįgams, labiaus negu "Susiw." nauda, rupi palaikymas szitos organizacijos sawo naguose ir traukti isz jos sau naudą, kol tik bus galima; jie dėl to nesidrowi net pjudyti brolius su broliais. Už tą rodą, "Tėwynės" redaktoriui ir "Susiw." sekretoriui priderėjo buti dėkingu Kuopos Sadariui, o ne niekinti jį, kadangi priderystė kiekwienos organizacijos wirszinįko rupintiesi apie jos naudą. Naudingus gi nutarimus ant seimo gali padaryti tik sumanus ir geri tautiecziai delegatai.

Prie ne gerų daiktų "Susiwienyjime" reikia priskaityti ir dabartinę "Tėvynę", iszleidžiamą sanarių kasztais ant musų tautos labo. Dabar joje bereikalo jieszkotume paraginimų prie gerų darbų, ji užsiima wien apgynimu Centraliszko komiteto darbų ir asabiszku apgynimu buwusio "Susiw." prezidento. Tokiu budu "Tėvynė" labiaus panaszi į asabiszką organą "Susiw." administracijos, negu į tautiszką lietuwiszką laikrasztį. Per wisus sziuos metus "Tėvynė" tarnawo tik kunįgams. Net "Tėvynės" knįgų katalioge patalpintos tik tikėjimiszko turinio arba kunįgų iszleidžiamos knįgos, kitokių nėra. Jeigu tautiszka organizacija užlaiko tikėjimiszkas ir kunįgų kunįgas, tai jeigu nori lietuwiams, o ne kunįgams wien tarnauti, turi užlaikyti ir kitokias, neiszskiriant prieszingų kunįgams. Kunįgai juk ir tautystė ne reiszkia tą patį; tą sziądien jau sziek tiek paugėję waikai supranta.

R. G.

Už ką mums balsuoti.

Artinasi rinkimai. Todėl kyla klausymas, už ką mes priwalome balsuoti? Tą reikia pirm laiko apkalbėti. Iki sziol lietuwiai sawo balsus, tankiai už alaus stiklą politikierių pastatytą atiduodawo tai demokratams, tai republikonams ir tie užtai mums atsidėkawodawo, su pagelba sawo tarnų szauddydami į pulkus begiklių musų brolių darbinįkų, kurie dryso, ant iszkariawimo teisingesnio užmokesnio, pakelti sztraiką.

Demokrati žadėjo gerus laikus ir per reklamą antru kartu per rinkimus perėjo. Žadėjo palikti liuosoms priwatiszkas mokyklas, bažnyczias ir tt. Dwasiszkiems wadowams tas labai patiko, bet kad užstojo prasti laikai, stoka darbo, ne buwo kam palaikyti nė liuosų mokyklų, nė bažnyczių, ne wiena gal ką tik ne liko parduota už skolas, kadangi darbinįkai, pats badą kędami, ne turėjo tiek pinįgų, kiek reikalawo užlaikymas tų institucijų. Prie republikonų administracijos turėjome wieną metą gerą, bet ir to ne galima už nuopelnus administracijos laikyti, tą gerumą pagimdė augszczenes negu administracijos nuopelnai priežastys. Dabar jau eina wiskas niekyn, ir nieks ne gali užtikrinti, kad jeigu wėl pereitų per rinkimus republikonai, užstos wėl geri laikai. Persikeitus gamtiszkoms sanlygoms ir republikonai per didelius muitus ne sugrąžys gerų laikų.

Priesz rinkimus abidwi szitos partijos nesigailі žmonėms prižadėjimų; wiena siulo daug sidabrinių pinįgų, kita gi gražius auksinius ir tiems prižadėjimams žmonės tiki, bet partijų wadowams ne rupi žmonių gerowė, tik sawo loenas pelnas.

Isztikro, argi neužstojo geri laikai kapitalistams prie republikoniszkos administracijos? Wiskas pabrango dwigubai, darbinįkų gi uždarbis pakilo tik ant 10%. Kodėl kapitalistai ne pakėlė ir darbinįkų uždarbio, ant kiek pakėlė prekes sawo produkuojamų taworų? Prie republikoniszkos administracijos susitwėrė trustai ant trustų ir jie, terp sawęs susikalbėję, gali kelti prekes taworų su skriauda gywentojų. Rods newa iszduotos tiesos priesz trustus, bet kas isz to, jeigu waldžios nestoja apgynime tų tiesų; todėl trustai ką nori, tą daro. Trustas tworinio drato pakėlė prekes iszdirbimų dwigubai; pirma farmeriai už 100 swarų drato mokėjo po $2.25, dabar gi reikia mokėti $5. Nors farmeriams tworos reikalingos, bet drato dirbtuwes uždarė: kada jo bus mažiaus, farmeriai turės brangiaus mokėti. Isz trusto malonės darbinįkai likosi be darbo, o farmeriai be drato. Ant kitų iszdirbimų trustams dar lengwiaus begėdiszkai pakelti iszdirbimų prekes, kadangi dėl didelių muitų swetimų krasztų iszdirbimai ne gali ateiti, paweikslan, ant pastatymo triobos neatbutinai reikalingos winys, be jų nieks triobos nepastatys. Todėl statanti triobas turi trustams tiek už winis mokėti, kiek tie norės. Trustai darbinįkams moka po tiek, po kiek nori, waldžia wisame stoja trustų pusėj.

Didžturcziai werže weržiasi į waldinįkų eiles, ant urėdų, lyg kad be to duonos neturėtų. Daro tą wienok ne dėl algos, bet todėl, kad užėmę urėdinįkų wietas, jie tarnauja sawo luomai su nenauda kitų, ypacz darbinįkų. Taigi, kol didžturcziai waldys szalį, kol jų rankose bus wisa waldžia, ne galima laukti geresnių laikų, wis tiek, ar administracija bus republikoniszka, ar demokratiszka, wargas wis bus didesnis, kol ne prilips liepto galą.

Taigi czia kwieczіu asz lietuwiszkus politiszkus Kliubus nuspręsti, ar ne laikas jau paliauti tarnawus, su skriauda kitų, lobs tanczioms kapitalistų partijoms; ar ne laikas sawo balsus per rinkimus atiduoti teisingesnėms partijoms? Mes esame darbinįkais, tai priwalome rupintiesi ne apie kapitalistų, bet apie wisų darbinįkų reikalus, rinkti į administraciją tokius, kurie tuos reikalus supranta ir už juos užstoja. Tokia partija yra darbo partija (Labor Party). Rods už balsus ji ne duos alaus, nė pinįgų, kaip tai daro kapitalistų partijos, nes darbinįkai ne turi pinįgų ant mėtymo, ant papirkimo balsų ir papirkimais bjaurisi, tą gal daryti tik sudemoralizuoti kapitalistai ir jų tarnai. Mes esame darbinįkais, todėl wienykimės su darbinįkais wisos Amerikos, balsuokime už kandidatus darbo partijos. Laikas jau pradėti agitaciją.

F. Mikolainis.

Isz Philadelphijos, Pa.

Czianyksztis laikrastis "The Evening Bulletin" paduoda, kad likęsi suaresztotas garsus terp czianykszczių lietuwių Antanas Jockins, gywenantis po nr. 764 S. 2-nd str. už neteisingą pasilaikymą $1000, kuriuos jam dawė lenkiszkas kunigas Lambert ant nupirkimo wietos bažnyczіai. Jockins pastatytas po kaucija 2500 dol. Nors prawardė ir pirkreipta, bet isz wisko matyt, kad czia kalba eina apie pseudokunįgaiksztį. Mat wieni wargai persekioja tulų Philadelphios lietuwių wadową. Kitur, kokiu nors budu susiterszusi ir ne apsiwaliusi isz daromų apkaltinimų ypata buwa iszskirta isz tarpo dorųjų, pagal tulų Philadelphios lietuwių nuomonę yra wisai kitaip. Pseudokunįgaiksztis sutwėrė ten kuopą "Tėwynės Mylėtojų Draugystės" ir pateko į jos admistraciją. Kitur laikraszczіai ne talpina apgarsinimų ir rekliamų tokių ypatų, pas mus ir su tuom yra wisai kitaip.

Isz Mahanoy City, Pa.

"Saulė" pagarsino, kad czianykszczіoj lietuwiszkoj bažnyczioj užgimė gaisras, kuris isznaikino didyjį altorių. Ugnis užgimė per tai, kad czia nėra zakristijono, kurio butų priderystė tuojaus po diewmaldystai gesinti žwakes; neužgesintos žwakės ir pagimdė ugnį, kuri isznaikino wisą altorių. Blėdį jos padarytą skaito ant poros tukstanczių doliarų, bet wiską uždengia asekuracija.

Atsiszaukimas.

Mes, Chicagos lietuwiai, apsigywenę ant 46 ul. ir 5-th ave. turėjome sawo susirinkimą 11 d. pjutės, ant kurio terp kitko nutarėme rinkti aukas ant pastatymo naujos murinės bažnyczios Szwėksznoj, Kauno gub., Reseinių paw. Iszrinkome isz sawo tarpo komitetą aukų rinkimui susidedantį isz pp. N. Urbono ir D. Zebelio. Jie atsilankys pas wisus Chicagos lietuwius paeinanczius isz Szwėksznos parapijos. Kwiecziame ir kitų miestų lietuwius nepasigailėti aukų. Aukas galima iszsiųsti ant komiteto antraszo: N. Urbon, 239 W. 46 str. Chicago, Ill., arba ant wardo prabaszczіaus Szwėksznos parapijos: kun. Julijono Maciejowskio. Szwėksznoj, Kauno gub.

Komitetas

Nieks ne turi tiesos peikti, jeigu kas atliekamus pinįgus aukauja ant labdaringų nors ir swetimų reikalų, bet jeigu tą daro apleisdamas sawo reikalus, to jau nieks nepagirs. Amerikos lietuwiai tiek turi sawo neaprupintų butinai reikalingų reikalų: sztai ir Chicagos lietuwiai, jeigu jau apleisime tautiszkus, turi gana dwariszkų reikalų, kurių neįstengia nuweikti. Yra czia jau net dwi bažnyczias, o nė wiena ne pabaigta. Jeigu mes rinksime wien aukas ant tolimų reikalų, tai ant nuweikimo artymų pritruks mums spėkų ir tokiu budu pats sawę skriausime. Tuom tarpu, ypacz Chicagoj, kur lietuwiams patieme truksta spėkų, renka aukas net ant baduojanczių indieczių, kuriuos szelpti tai priderystė Anglijos, o ji tukstantį kartų turtingesnė už lietuwius ir už suszelpimą jos pawaldinių lietuwiams niekuom ne atlygys. Juk ir terp lietuwių yra wargą kenczianczių, kodėl apie tuos nesirupina Chicagos lietuwiszki labdariai? Jeigu mes rinksime aukas, trauksime jas isz lietuwių kiszeniaus ant tokių reikalų, kaip ant baduojanczių indieczių, misijų Chinuose ir kitur, iszpirkimo Afrikos nelaiswių, tai jau ne galėsime nu sapnuoti apie užganėdinimą sawo locnų reikalų, turėsime dar žemiaus nupulti.

Red.

Wardan tikros teisybės.

Nr. 30 "Lietuvos" patilpo korespondencija kokio ten "Tautieczio", kurisai wisai neteisingai iszniekina Passaic'o, N. J. lietuwius. Tautietis raszo, "kad 30 d. berželio czianykszcziai sulenkėję lietuwiai parengė piknįką, ant kurio užsipraszė isz Petersono lietuwiszką draugystę, kuri ant paskirto laiko pribuwo, bet ją tuli isz piknikininkų patiko su kumszczioms, parengė pesztynes. Policija szeszis smarkiausius karžygius nuwedė į poniszką nakwynę, kur jie turėjo užsimokėti 150 dol. Petersono gi lietuwiszka draugystė, pamacziusi tokią gražią twarką, sugrįžo namon". Teip raszo p. Tautietis, isztikro gi buwo wisai kitaip. Jeigu p. Tautietis nuo seniaus butų skaitęs lietuwiszkus laikraszczius, tai butų matęs, jog Passaico lietuwiszka draugystė, kurią wadina keliais sulenkėjusiais lietuwiais, aukawo pinįgėlius ant lietuwiszkų tautiszkų reikalų. To, kaip Tautietis pats gali gerai žinoti, nedarys sulenkėję lietuwiai, bet stengsis nuo aukų atgrasinti. Norėtume žinoti, kiek ant tokių reikalų paaukawo nesulenkėjęs Tautietis? Jam turbut labiaus rupi pasėti nesutikimus terp Passaico ir Petersono lietuwiszkų draugysczių, kurios iki sziol gražiai sutinka, negu aukawimas ant tautiszkų reikalų. Mes czia, aczіu Diewui, gražiai sutinkame, nėra wisai reikalo patikti Petersonieczius su kumszczіomis, pradedame mesti lenkiszkas plunksnas. Passaic'o susitwėrė grynai lietuwiszka draugystė Szw. Jurgio 1898 m.; Petersone gi geri lietuwiai pradėjo twerti lietuwiszką draugystę Szw. Kazimiero szį metą. Mes tikime, kad ir terp Petersono draugystės sanarių yra skaitanczių "Lietuvą" ir "Vienybę", tai jie aszkiai mato, kad Tautietis, raszydamas, buk Patersono draugystę ant pikniko patiko su kumszczioms, toli aplenkė teisybę. Passaic'o Draugystė patiko Petersonieczius broliszkai, wisi linksminosi iki 10 wal. wakaro. Tik wienas isz sanarių Petersono Draugystės, už kurį wios draugystės nieks ne gal kaltinti, p. R., nors patsai buwo su kepure, kitiems pradėjo mėtyti kepures nuo galwos. Tą greitai wienok sustabdė pikniko gaspadorius iszreikszdamas, kad ant pikniko nieks nedraudžia buti su kepure, ar be kepurės. Potam brolis p. R., prigulintis prie Pasaico Szw. Jurgio Dr., priėjęs prie baro, pradėjo dalyti alų dykai. Pamatęs tą Draugystės kasierius, p. Linonis, uždraudė dalyti alų be užmokesnio. Isz to kilo barnys, atėjo pikniko gaspadorius ir praszė R. iszeiti isz už baro. Kilo susistumdymas, laike kurio kitas brolis R., pagriebęs stiklą, su juom metė tiesiog kasieriui į galwą. Tada likosi isz parko iszmesti wisi trys broliai R.

Ant rytojaus Draugystė susirinko ant perkratinėjimo ne gražaus brolių R. pasielgimo. Buwo užmanyta juos skųsti, bet kad wienas isz jų priguli prie Petersono Draugystės, kuri ant pikniko likosi užkwiesta, tai ne gražu butų pradėti prową su jos sanariais ir duoti aresztuoti. Teip wiskas ir pasiliko. Bet brolisi R. 2. d. liepos nubėgo pas skwajerį ir iszėmė warantus ant Jurgio ir Andriaus Linonių, W. Gribaucko, Jurgio Keturakio ir Iždoriaus Nowicko. Sudžia pastatė juos po kaucija $150 ir prową nusiuntė į Grand jurę. Jie neužmokėjo $150, kaip raszo Tautietis, kadangi prowos dar ne buwo. Apskųstiems po tam ne liko nieko daugiaus, kaip griebtiesi to paties priesz kelianczius waidus ir pradėjusius prowas ant prikimszimo lojerių kiszenių. Jurgis Linonis iszėmė warantus ant brolių R. Sudžia juos pastatė po kaucija $200. Nabagai ilgai turėjo jieszkoti, kol surado du žydeliu, kurie pastatė kauciją ir iszliuosawo apskųstus. Prowa ta teiposgi perkelta į Grandjurę. Pažiurėsime, kas kaltu pasirodys sude.

Dr. Szw. Jurgio, Pasaic, N. J

Isz wisur.

‖ Ant Paryžiaus parodos bus iszdalyta 12790 dowanų atsiuntusiems geriausius iszdirbimus.

‖ Japonijoj, aplinkinėse Yokahamos, užgimė baisus twanai, kuriuose prigėrė mažiausiai 200 žmonių.

‖ Wokiszkiems raiteliams keliaujantiems į Chinus, prie jų durtuwių pritaisė elektriszkus žiburius ant gazdinimo lengwatikių chinieczių. Wokiecziai tiki, kad chinieczai tokių naktyj žibanczių durtuwių labiaus bijos negu szuwių.

‖ Hamburgo laiwas "Deutschland" yra dabar greicziausias ant swieto garlaiwys. Per paskutines garlaiwių lenktynes Deutschland atplaukė isz New York į Plymouthą ant 5 walandų greicziaus už Bremos garlawį "Kaiser Wilhelm der Grosse.

‖ Indijų vice-karalius atsiuntė į Londoną žinią, kad szitame kraszte dabar prasidėjo lytus, kurie, kaip jis tiki, pataisys dar augancziusant laukų jawus ir sumažys baisų badą, kurisai jau nuo trijų metų kankina nelaimingus indieczius. Dabar randas maitina 6149000 baduolių.

‖ Du Windobonos gywentojai, Enzermann ir Treibisch susibeczyjo isz 5000 frankų, kad jie nuris isz Austrijos sostapilės į Prancuzijos sostapilę, Paryžių, swerianczią 500 swarų statinę. Isz tikro į du mėnesiu tą padarė ir pelnė 5000 frankų (1000 dol.) Rodosi, kad jie butų galėję ir ką naudingesnio nuweikti.

‖ Mieste Jarak, Sliawonijoj, pietinėj Austrijoj, policija susekė netikrų swetimų pinigų dirbtuwę. Dirbėjais buwo: wokiecziai, anglijonai, amerikonai. Wieną wokietį ir wieną anglijoną suaresztawo, kitiems pasisekė pabėgti. Szitie žmonių prigaudinėtojai dirbo sidabrinius ir popierinius pinigus: Suwienytų Wieszpatysczių, Italijos ir Wokietijos.

‖ Wengrijos sostapilės, miesto Peszto operos teatre, laike perstatymo operos, kurioje ant scenos giesmininkė nusižudo, gerausiai wengriszkai giesmininkei Nemethy, nežinia ar per apsirikimą ar su mieriu nužudymo, padawė wietoj wandens su cukrum, tikrų nuodų. Kaip tik iszgėrė nuodus, giesmininkė ne galėjo jau nė pradėtos scenos iszgiedoti, puolė ant grindų ir susirinkusių į teatrą akyse pasimirė.

‖ Nieks teip dorybėmis ne mėgsta girtiesi kaip lenkai, bet isz tikro tos dorybės yra tik jų paczių žodžiuose, gywenime jų mažai. Lenkiszki laikraszcziai prie kiekwienos progos szaukia, kad tik tąsyk ant žemės užstos laimingi laikai, kada bus sutwerta neprigulminga Lenkija, kada lenkai bus ponais ir wadowais wakarinės dalies rytinės Europos. Kadangi wienok kitos tautos lenkų dorybėms ne nori tikėti, tai nieks nesiskubina sutwerti tuos laimingus laikus, nesiskubina nieks westi kruwinas kares ant sutwėrimo neprigulmingos Lenkijos. Teipgi kaip dabar yra, pamatai ant atsirėmimo lenkystės eina, ypacz Prusuose, wis silpnyn ir silpnyn ir tai labiausiai per prisidėjimą lenkiszkos bajorijos, kuri per amžių eiles buwo wisų lenkų wadowu ir ponu. Sztai wiename tik Pleszowo pawietyj lenkai nužudė 22 jų rankose buwusių dwarų, užimanczių 45729 margų žemės, kuriuos lenkiszki bajorai pardawė wokieciams. Per 30 metų wienas tik buwęs wokiecziu rankose dwaras, turintis 1224 margus, peteko lenkams. Wisas dwarų plotas Pleszowo pawietyj užima 134000 margų; lenkams priguli tik 59500 margų. Apart to reikia dar pridurti, kad 4 dwarus lenkiszkų aristokratų, Taczanowskio ir kunigaikszczio Czartoryskio randawoja wokiecziai; wokiecziai gi dwarų sawinįkai lenkams jų niekada ne parandawoja, nors nuo wokiecziu mažiaus gauna randos.

‖ Ant geležinkelio linijos nuo Dortmund į Berlyną, Prusuose, netoli Camen susimuszė greitasis pasažierinis trukis su taworiniu. Prie to masziniśta ir peczkurys greitojo trukio likosi ant wietos užmuszti. Daug pasažierių likosi sužeistų, diktai wagonų abiejų trukių susidaužė.

‖ Tuluose apskricziuose Persijos, o tame ir kraszto sostapilėj Teherane, daug gywentojų kenczia badą. Pulkai baduolių laiko apgulę biurus ir rumus augsztų urėdnįkų ir reikalauja duonos. Randas bijosi, kad re užgimtų wisame kraszte baduolių maisztai. Persai mat ne moka ramiai laukti mirties isz bado, kaip tai daro angliszkų Indijų baduoliai.

‖ Warzawoj, laike parodymo Mažame Teatre, sėdėjo szale wiens kito du neužsikencziantiprieszai: Korwin Piotrowski, iszleistojas laikraszczio "Tygodnik Polski" ir Paszkowski. Terp jų užgimė barnys, paskui Paszkowski szoko ant sawo prieszo. Tas iszsitraukė rewolwerį ir paleido du szuwiu į prieszą; pirmas szuwis pataikė į lożą, antras gi į szoną Paszkowskiui. Žandarai ir policija per szalines duris iszwedė Paszkowskį. Piotrowskis gi likosi suaresztuotas. Laike szaudymo teatre ne wiena isz baugesnių moterių net apmirė isz baimės.

‖ Profesorius Pennsylvanijos uniwersiteto Hilprecht grįžta dabar į Ameriką isz Turkijos, kur jis buwo iszkeliawęs ant tirinėjimų senowiszkų liekanų. Profesorius isztyrė aplinkines Nippur, kur terp kitko prikasė žemės užnesztą Belio žinyczios knįgyną. Jame rado 17000 rasztų istoriszkų, moksliszkų ir literariszkų suraszytų ant molinių toblyczių (kol žmonės ne mokėjo popieros padirbti ir spaudinti knįgas, raszė jas ant skuros, o dar pirmiaus ant molinių toblyczių). Terp rastų knįgyne rasztų ne rado nė wieno paraszyto po 2280 pirm Christaus gimimo, wisi yra senesni, turi daugiaus negu 4180 metų.

Nuo kada atsirado žmonės ant žemės?

Isz raszto Apie isznykusius senų gadynių sutwėrimus žinote, kada ir koki sutwėrimai gyweno ant žemės, žinote kaip isznykusių sutwėrimų kunai užsiliko žemės žiewės eilėse. Tulų gi gywuau, kaip antai arklių, galite susekti wisus persikeitimų laipsnius iki isz isznykusių žwėrių ne iszsiweisė szios dienos arkliai. Kaslink atsiradimo žmogaus, augszcziau paminėtoj knįgoj nėra žinių, joje nėra teiposgi parodyto iszsiwystymo laipsnių žmogaus. Pasistengsime todėl szitame rasztelyj paduoti, ką iki sziol isztyrė mokslincziai ant iszriszimo klausymo, kada atsirado žmogus ant žemės.

Žemės sluogsniuose iki neseniai žmogaus liekanų nepatiko giliaus, kaip sluogsniuose ketwirtaeilinės eros. Prie žmogaus liekanų wienok, apart kaulų, reikia priskaityti ir wisokius jo darbo waisius, kaip antai apdirbtus akmenis, ko juk nė žwėrys, nė gamtos pajiegos padaryti negali; jeigu žemėj todėl rasime apdirbtus, iszkapotus matomai su kokiu įnagiu akmenis, tai tas aiszkiai parodys, kad tą galėjo padaryti tik žmogus. Lygiai wienok žmogaus kaulų, kaip ir jo darbo ženklų ilgai nesurado gilesniuose kaip ketwirtaeiliniuose žemės žiewės sluogsniuose. Tas wisai bus suprantama, kadangi juo pereiname į senesnius laikus, juo mažiaus ant žemės rasime žmonių, juo mažiau jų darbo ženklų: todėl juo giliaus kasinėsime žemės sluogsniuose, juo tirinėsime senesnius sluogsnius, juo mažiaus turėsime patikti žmogaus ir jo darbo liekanų, kadangi juo jų buwo mažiau, mažiaus liekanų paliko, o suprantama, kad ko yra mažiaus, tą sunkiaus užtikti. Kadangi wienok sluogsniuose ketwirtaeilinės eros randa labai daug liekanų žmogaus buwimo, tai tas jau rodo, kad ne tuose laikuose, bet daug wėliaus jis turėjo atsirasti ant žemės. Laikuose ketwirtaeilinės eros, kaip rodo liekanos, jau apgywenanti žemę žmonės dalinosi į atskiras rasas teip kaip dabar, tik žinoma, rasos buwo kitokios, žmonių tipai wisai kitoki: dar mat szios dienos rasos ne buwo iszsidirbę.

Kad žmogus gyweno ant žemės laikuose twėrymosi trecziaeilinės eros, sziądien jau mokslincziai ne abejoja, tik nėra terp jų wienokios nuomonės kaslink to, koki buwo, paweikslan, žmonės laike twėrymosi widurinių trecziaeilinės eros sluogsnių. Wieni mokslincziai, isz kaulų surastų tuose sluogsniuose, sprendžia, kad tai buwo tikri žmonės, kiti gi twertina, kad tai buwo tarpinė forma terp žmonių ir panaszių į žmogų bezdžionių, bet waikszcziojanti ant dwiejų kojų.

Ant kongreso tirinėtojų prieszistoriszkų laikų, atsibuwusio Paryžiuj 1857 m., mokslinczius Issel apreiszkė susirinkusiems, kad 1852 m., netoli miestelio Savona, prie Genovos jurių kojos, plioceno marglio sluogsniuose prikasė žmogaus kaukalį, o paskui ir kitus kaulus. Bet pats mokslinczius prie kasimo ne buwo, todėl ne gali spręsti, ar tie kaulai į žemę pateko laike twėrymosi plioceno sluogsnių, kurie priguli prie wirszutinių trecziaeilinės eros, ar gal wėliaus czia pateko, galėjo but užkasti kaip ir dabar užkasa numirėlius kapuose. 1866 m. Amerikos mokslinczius Whitney pagarsino, jog auksiniame kwarce netoli Los Angelios, Kalifornijoj, 120 pėdų giliai, teiposgi plioceno sluogsniuose, prikasė žmogaus galwą, bet Whitney ne turėjo progos isztirti tos wietos ir sulyginti kokią tie sluogsniai galėjo turėti įtekmę ant prikastos žmogaus galwos, taigi ne galėjo persitikrinti, ar jam atsiųsta aukso kastynių sawiųjko žmogaus galwa pateko į tuos sluogsnius laike jų darymosi, ar gal wėliaus.

1860 m. italiszkas mokslinczius Ragazzoni, aplinkinėse miesto Brescia, apatinėse eilėse plioceno užtiko teiposgi suakmenėjusį žmogaus kaukalį. Isz syk ne palaikė to radinio už swarbų, bet kada 1880 m. toj paczioj wietoj ir tuose jau sluogsniuose užtiko tiek žmogaus kaulų, kad isz jų sudėjo tris pilnus skeletus, tąsyk apie tai apreiszkė susirinkime Brescios gamtos mokslų draugystės.

1892 m. holandiszkos kariaunos daktaras Dubois, ant salos Jawos, pietinėj Azijoj, aplinkinėse miesto Batawijos, rado wirszutinę kaukalio dalį, du dantis ir blauzdkaulį; kaulus tuos wieni mokslincziai palaikė už prigulinczius žmogui, kiti gi skaito juos už prigulinczius sutwėrimui užimancziam tarpą terp žmogaus ir bezdžionių, kokių sziądien ant žemės nėra, bet nuo kurių, kaip mena, turėjo iszsiwystyti žmonės. Kaulai wienok D-ro Dubois surasti panaszesni į kaulus žmogaus negu į kaulus sziądien gywenanczių panaszių į žmogų bezdžionių. Lygiai kaulai surasti prof. Ragazzoni, kaip ir D-ro Dubois buwo gerai abiejų mokslinczių isztirti ir sulyginti su wieta, kurioje likosi surasti ir pagal mokslinczių isztirimą iszpuolė, kad jie į tuos žemės žiewės sluogsnius galėjo patekti tik laike darymosi tų sluogsnių, bet ne wėliaus likosi į anuos sluogsnius atgabenti.

Tiek iki sziol surasta žmogaus kaulų trecziaeilinės eros sluogsniuose. Ant to wienok dar nepasibaigia ženklai žmogaus buwimo laike darymosi trecziaeilinės eros žemės žiewės sluogsnių. Apart kaulų, už ženklą žmogaus buwimo reikia teiposgi priimti ir ženklus jo rankų darbo.

1867 m. ant antropologų kongreso Paryžiuj, kunigas Bourgeois atsigabeno titnago szmotus, kurie ne tik buwo sutrukę nuo ugnies, bet ant jų buwo iszkapoti wisoki ženklai; tą gi tik žmogus galėjo padaryti. Jie wartojo mat jau ne tik akmeninius isz titnago padarytus įnagius, bet prie jų apdirbimo, ant suminksztinimo akmens, wartojo jau ugnį ir mokėjo ją sukurti. Rado tuos titnagus apatinėse myoceno eilėse, tai gi widuriniuose trecziaeilinės eros sluogsniuose netoli Thenay, Prancuzijoj. 1878 m. portugaliszkas mokslinczius Ribeiro atsiuntė į Paryžių net 85 titnagus su ženklais apdirbimo žmogaus; titnagus tuos rado jis netoli Otta, Portugalijoj, wirszutiniuose eoceno sluogsniuose. Mokslinczіai, susiwažiawę ant kongreso į Lizboną 1881 m. iszkeliawo tyczia į aplinkines Ottos, rado czia dar daugiaus apdirbtų žmogaus titnagų ir tai tuose jau wirszutiniuose eoceno sluogsniuose. 1877 m. tokius jau apdirbtus titnagus rado mokslinczius Remes aplinkinėse Puy-Courny, Prancuzijoj, myoceno sluogsniuose. Jeigu apie paėjimą ir apdirbimą titnagų galima buwo dar abejoti, tai profesorius Bolonijos uniwersiteto Copellini rado ženklą tikrai pertikrinantį apie buwimą žmogaus ant žemės laike darymosi widurinių trecziaeilinės eros žemės sluogsnių; tas radinys galutinai wisų mokslinczių abejojimą isznaikino. Copellini aplinkinėse Poggiorone, plioceno sluogsniuose, užtiko kaulą isznykusio žwėries wadinamo Balaenotus, ant kurio su titnagu buwo iszrėžyti aiszkus paiszinisai, kuriuos tik žmogus su titnaginiu įnagiu iszpjaustyti galėjo. Balaenotus gyweno ant žemės plioceno laikuose; kad drauge su juom gyweno ir žmogus, tą patwirtina paiszinisai padaryti ant kaulo to žwėries.

Taigi aiszku, kad ne tik pabaigoj trecziaeilinės eros, bet jos widuryj gyweno ant žemės žmonės. Kiek todėl laiko galėjo pereiti nuo tų laikų, kuriuose į žemės sluogsnius pateko musų apraszyti žmogaus buwimo ženklai? Nuo pradžios ketwirtaeilinės eros iki dabar mokslincziai skaito su wirszum 200000 metų. Kadangi sluogsniai trecziaeilinės eros daug storesni ir jų yra trys: eoceno, myoceno ir plioceno, tai ta era turėjo trauktiesi daug kartų ilgiaus negu ketwirtaeilinė ir laiką tą mokslincziai skaito ant 10—93 milijonų metų. Kadangi žmogaus buwimo ženklus randa wisame widuriniame sluogsnyj, tai laiką nuo atsiradimo žmogaus reikia skaityti milijonais metų. Kada bus geriaus isztirti dar gilesni sluogsniai, gal ir juose užtiks žmogaus arba jo pratėwių buwimo ženklus, o tąsyk laiką nuo atsiradimo jo reiks skaityti deszimtims milijonų metų.

Nuo parapijos Apweizdos Diewo, Chicagoje.

Musų kn. Pėža, baigdamas sawo diewmaldystą nedėlioje, 19 d. rugpjuczio, užsigeidė pasirinkti sau prilankesnį parapijos komitetą. Atsigręžė nuo altoriaus ir pradėjo mitingą. Parapijonai ėsantį ant diewmaldystos tokiam mitingui prieszinosi, kadangi, pagal jų nuomonę, bažnyczioje, kur altoriuje stowi szwencziausias sakramantas ir yra laikomos diewmaldystos, mitingai ne pridera laikyti. Tada kn. Pėža su popiera rankoje ėjo prie kožno sėdinczio lonkose ir praszė, kad pasiraszytų ant komiteto. Jis reikalawo tik szeszių wyrų į sawo komitetą, idant su tais galėtų iszgriauti wisą isz 15 wyrų senąjį komitetą. Bet nė wienas ne dryso praszanczіam kunigui pasiraszyti. Perpykęs, kunigas gryžosi atgal prie altoriaus, kur už grotelių stowėjome su surinktais laike diewmaldystos pinigais asz ir kitas kolektorius. Kn. Pėža griebė isz mano rankų kauszą su pinigais, asz jį laikiau drucziai, ne norėjau atiduoti; kunigas traukė kauszą į sawę, asz į sawę, tasėmėsi prie altoriaus walandą laiko, pinigai isz kauszo pabiro ant aslos, bet kunigas buwo twirtesnis, manę muszė į zokristijos duris, į kurių asztrią braunąs skaudžiai sutrenkė man petį, apdraskė rankas ir ant galo kauszą isz manęs iszweržė. Asz turėjau pasitraukti, o kunigas, pas raitojęs albą, atsiklaupė ir nuo aslos susižarstė iszbirusius pinigus ir sau juos nusineszė. Asz gi buwau priwerstas eiti pas daktarą, kad man apžiurėtų petį, nes teip skaudžiai buwo sutrenktas, jog mislijau, kad kaulas įlužo.

T. Globis.

Preké pinigų.

Ruskas rublis po.....52½c
Prusiszkos markės po.....24½c

Prie kiekwieno pinigų siuntinio reikia pridėti 30c. ant paczto kasztų.

APIE TURTŲ IŠDIRBIMĄ.

Paraše Schram.

(Tąsa.)

Jeigu vis tai yra kapitalas, tai liberalizmas neklysta, laikydamas per kapitalistą kiekvieną darbininką, nes musų klimate kiekvienas žmogus turi šiek tiek drabužio, savo nuogumui pridengti. Vienok jei Bastiat pasikakina tuom, kad kiekvieną žmogų laiko per kapitalistą, tai vienas iš mokintų ekonomistų, profesorius Roscher iš Leipcigo, eina dar toliaus ir visai rimtai, be jokio pasityčiojimo, priskaito prie kapitalistų teippat ir gyvulius ant žiemos užmiegančius. Savo rankvedyje ekonomijos jis rašo: "gyvuliai užmieganti ant žiemos teiposgi turi išteklių ir gyvenimus—taigi jie turi kapitalą".

Tas, kuris, kaip profesorius Roscher, priskaito prie kapitalo kiekvieną triobą, kiekvieną valgio išteklių, tas, žinoma, kovą prieš kapitalą turi vadinti labai neišmintingu, nes tik ėsant tokiems "kapitalams", gali gyventi dabartiniai žmonės. Visi mes, kurie gyvename šiauriniame klimate, galime gyventi tiktai dėl to, kad pirma mus, per kiaurus tukstančius metų ilgų darbų buvo išdirbtos sanlygos buvimo dabartinio visuomenės ir ekonomiško stovio. Pripratinta naminiai gyvuliai, iškirsta amžinos girios, išdžiovintą balos, išdirbta žemė, padaryta keliai, pastatyta miestai ir kaimai, pramanyta yvairus įrankiai ir išmintingai jie sunaudota; su didžiausia fantazija ką tik galėtume perstatyti sau, kokį gyvenimą turėtume šiądien vesti, jeigu visi darbai ne butų atlikti ir jų rezultatai ne butų surinkti ir sukrauti.

"Seniaus atliktas ir sučėdytas, sukrautas, darbas"—štai, kaip ankščiaus išreikšdavo ekonomistai supratimą kapitalo.

Surinkę drauge visus išreiškimus kapitalo, kokius daro liberališki ekonomistai, aiškiai matome, jog jiems patiems nepatinka tie išreiškimai, kad negali užtektinai išaiškinti tveriančią kapitalo ypatybę, t. y. tai, kad kapitalas duoda pelną. Dėl to tai Bastiat, kaip jau augščiaus parodėme, išreikšdamas kapitalą, drauge išguldo visokias tiesas imti procentus, tam pelnui, kylančiam iš valdymo kapitalo; galima tad iš to išvesti, nors jis atvirai to nepripažįsta, jog procentas, renta, pelnas yra šiaip ar teip surišti su kapitalu. Paprastoje kalboje nieks nepavadįs kapitalistu berną, turinti ožką ir užsidirbantį su jaja gyvenimui, nieks nepasakys teiposgi, kad darbininkas, eidamas į giriią su kirviu ir maisto išteklium medžių kirsti per visą nedėlią, paėmė su savim į girią visą savo kapitalą; jau paprastas išsitarimas vartojamas kalboje liudyja, jog tik tokius daiktus galimą vadinti kapitalu, kurių valdymas duoda pelną be darbo.

Vis tai, kas reiškia kapitalą, kaip—išteklius, žalia medega, įrankiai—duoda pelną valdytojui tik tada, kada jis suvartoja juos tolimesniam dirbimui; dėl to tai liberalai ekonomistai, išreikšdami kapitalą, prideda paprastai persergėjimą, jog tik ta dalis valdomo turto turi buti vadinama kapitalu, kuri nesusivartoja tuojaus, bet yra surinkta ir sukrauta tolymesniems siekiams, produkcijai.

Įsižiurėkime arčiaus į tuos išvadžiojimus.

Visokis pelnas susideda iš daiktų turinčių vertę; kiekvienas daiktas, kaip jau žinome, tik tiek turi vertės, kiek jame yra paprasto visuotinai reikalingo darbo, išmieruoto laiku; kapitalistas tad nesutveria jokios vertės. Per tai kapitalistai gali, jeigu pasitaiko proga, pridėti prie savo kapitalo tik vaisius svetimo darbo ir tai jie gali daryti dėl to, kad dabar yra tam tikri savasties ir valdymo įstatymai.

Šitokioje prasmėje jau nuo tukstančių metų yra kapitalai ir kapitalistai ant žemės, nes ėsant privatiškai savasčiai, visados galima savintis svetimo darbo vaisius. Pirmučiausiai kapitalas atsiranda pirkliavime ir skolinime pinigų ant procentų. Pirkliavime kapitalas rupinasi, pigiai perkant ir brangiai parduodant kokį nors daiktą, daugiaus pinigų padaryti. Skolinimas kapitalo, pasinaudojant iš reikalų arba sunkių aplinkybių kokio nors žmogaus, paskolintas duoda procentą, o pertai valdytojas gauna daugiaus pinigų, nekaip paskolino. Vienok kas gauna daugiaus vertės, nekaip yra davęs, ima svetimą darbą, nes tik darbas pagamina vertę.

Nedorumas ir neteisingumas tokio budo kapitalui vartoti visų yra pripažintas ir peikiamas; vienok paskutiniuose laikuose liberalizmui pasisekė, numetus įstatymus apie nuomus, išteisinti pirmykštį vartojimą kapitalo, t. y. nuomus, savintis svetimą darbą, tačiaus jis negalėjo išnaikinti žmonių supratime jausmą paniekinimo nuomų.

Žinomi yra žodžiai papeikimo biblijoje ir bažnyčios tėvų priešais imančius procentus ir nuomininkus, musų skaitytojams privesime čia tik ištraukas iš dviejų autorių, kurie terp nanjų priešininkų turi buti pripažinti, kaipo bešališki tiesdariai, butent Aristoteliaus ir Liuterio žodžius.

Aristotelis, kalbėdamas apie uždarbiavimą pinigų, toliaus teip išsitaria: "Pirkliavimas pagamina pinigus ir ne kitaip, kaip tik apversdamas pinigus. Čia visa kas daroma, priguli vien tik nuo gyvų pinigų; gyvi pinigai yra pradžia ir pabaiga apyvartos, ir turtas, kurį pinigų apyvarta pagamina, neturi rubežių.

"Užsipelnymas pinigų neužbaigia darbo, nes siekis yra vėl toliaus ieškoti turto ir vartoti pinigus. Tokis darbas sutinka teisingą papeikimą, nes jis yra nenaturališkas ir remiasi ant apgavimo viens kito. Dėl tos pačios priežasties visiškai teisingai nekenčiamas yra skolinimas pinigų ant procentų, nes čia žmonės turi uždarbį iš pačių tik pinigų ir atitraukia juos (pinigus) nuo jų tikrosios užduotės—mainu įrankiu buti. Kadangi pinigai buvo išrasti tavorų mainams palengvinti, procentas gi juos padaugina, dėl to jis ir gavo savo vardą (grekai iki šiai dienai procentą vadina "t o k o s", t. y. užgimęs, pagimdytas); kadangi vaikai seka tėvus, patys yra toki, koki tėvai, tai procentai yra pinigai, gimę iš pinigų ir dėl to tas budas pelnymo yra labai nenaturališkas."

Liuteris gi rašo:

"Klebonas, idant sakytų pamokslus prieš nuomininkus.

Vienok kas ima daugiaus arba geresnį daiktą kaip yra davęs, yra nuomininkas ir tai nesivadina tarnysta, bet pragaištį artymui daryti, kas lygu vagystai ir apiplėšimui ko nors".

Taigi matome, jog vartojimas kapitalų, idant mainuose galima butų pelnyti daugiaus daiktų turinčių vertę, buvo visados, bet buvo laikomas, kaipo darbas nedoras, lygus vagystai ir plėšimui.

Pirkliškas ir nuominis kapitalas buvo jau senuose laikuose lygiai, kaip dabartiniam tikramjam kapitalui atsiradus, vienok kapitalas subrendo ir tvirtu tapo tada, kada laisvi darbininkai buvo priversti pardavinėti savo darbo pajiegą, kada tie, kurie turi kapitalą, kaip tai pinigus, galėjo tapti pirkliais, idant trauktų pelną iš svetimo darbo ir kapitalo. Taigi tada valdytojai kapitalų įgijo galėjimą nuolatos dauginti savo pinigus, t. y. nuolatos savintis daugiaus svetimo darbo.

Atydus skaitytojas ir šitų nurodymų galėjo jau užtėmyti skirtumą, kuris yra terp socialistų ir liberalų supratimo kapitalo. Liberalai kiekvieną valdomą daiktą vadina kapitalu, bet pripažįsta, kad kapitalas yra tik ta dalis turto, kuri yra vartojama tolimesniai produkcijai (dirbimui), toliaus jie sako, jog kapitalas visados buvo ir jog tai yra tik socialistų nenaudumas, kad jie kalba apie kas žin kokią dabar įvykusią kapitalistišką produkcijos sistemą.

Pagal socialistus gi, kapitalas, teip kaip jį Karolius Marks pirmutinis išreiškė, yra ta dalis turto, kuri yra apverčiama pirkimui tavoro "darbininko pajiegos", už kurią kapitalo valdytojas užmoka darbininkui visą mainomą vertę tavoro "darbininko pajiegos" paveiksle dienos užmokesnio, o sunaudodamas naudojamą darbininko pajiegos vertę, kapitalistas gauna atliekamą vertę, naują vertę ir atsiima ją sau, kaipo savastį.

Galima sutikti su liberalais, jog kaip tai augščiaus parodėmė, kapitalas—kaip antai žalia medega, išteklius ir įrankiai visados buvo, lygiai kaip jų įkunyta mainoma vertė: pinigai yra vartojami jau nuo tukstančių metų; vienok dabartinis kapitalas, valdantis šiądien visą draugiją, yra produktas sociališkų sanlygų paskutinių laikų. Jis kilo, kada pirkliavimas tapo visuotinis, apėmė visą svietą. Atradimas Amerikos ir jurinio kelio į Rytinę Indiją yra pradžia jo kylimo.

Kas nori pažinti ėsybę ir svarbą dabartinio kapitalo, turi gerai sau išaiškinti tavorų mainus ir sujungtus su jais ekonomiškus dalykus, t. y. mainus su pinigų pagelba.

Atsiminkime, kad seniai musų pažįstamas audėjas mainė produktą savo darbo audinį tiesiog ant drabužio; tuomet kada vartojama jau pinigai, jis teipgi naudosis iš to mainų įrankio. Taigi jis parduos savo 20 mastų audinio ir, sakysime, gaus 10 talerių; už tuos 10 talerių nusipirks jis sau drabužį, t. y. atiduos savo pinigus ir už tai gaus drabužį. Rezultatas bus tas pats, ar pinigai bus vartojami kaip mainų įrankis, ar ne; audėjas atidavė savo audinį ir gavo drabužį; čia vis tiek, ar jis per šitą procesą vartojo pinigus ar ne, tas ue turi jokios įtekmės ant paskutinio mainų rezultato. Atiduoda tavorą, už tai gauna pinigus, vėl atiduoda pinigus ir gauna už tai tavorą. Taigi pradžia ir pabaiga mainų yra tavoras, turintis kokią nors sunaudojamą vertę; žinoma, maino tiktai nevienokias mainomas vertes, nes nėra tokių neišmintingų, kad 20 mastų audinio išsimainytų ant pinigų, arba, kaip dabar yra sakoma, parduotų, ir už gautus pinigus vėl nusipirktų 20 mastų audinio tokios pat vertės.

Taigi siekis tokių mainų yra pakakinimas tikro reikalo; audėjas parduoda audinį, idant galėtų įsitaisyti drabužį, kurio reikalauja; siuvėjas parduoda drabužį, idant už gautus pinigus galėtų nusipirkti audinio, arba kitą tavorą, kokio reikalauja. Taigi parsiduoda tavorai, idant galima butų vėl pirkti tavorą, pinigai atlieka čia tik darbą tarpininko, kuris palengvina mainus.

Visas procesas tų mainų bus aiškesnis šitokioje formoje. Jeigu dėl sutrumpinimo pažymėsime žodį tavoras litera T, žodį pinigai litera P, tai gausime tokią formulą.

Tavoras——Pinigai——Tavoras
arba T. —— P. —— T.

tai yra procesas, kuris prasideda nuo tavoro, pereina per pinigus, kaipo per mainų įrankį ir vėl baigiasi tavoru. Jei daromi tikri pirkliški mainai, tai procesas yra kitokis. Pirklys perka tavorą, idant jį vėl parduotų. Jis atiduoda pinigus, gauna už tai tavorą, vėl atiduoda tavorą ir gauna už tai pinigus. Jei norėsime šitą procesą teippat išreikšti formuloje, tai ji bus tokia;

(Toliaus bus.)

Draugysczių Reikalai

Chicago, Ill. "Tėwynės Mylėtojų Draugystės" Kuopa laikys sawo mėnesinį susirinkimą nedėlioj, 26 d. sz. m. K. Liaudanskio swetainėj, 3301 S. Morgan St., 1 wal. po pietų. Wisi sanariai tegul neužmirszta susirinkti, o norintiejie prisiraszyti į musų knopą tegul ateina ir prisiraszo. Kuopos sekr.

Chicago, Simano Daukanto Dr-tė kwiecžia wisus Chicagos lietuwius ir lietuwaites į sawo knyginą, kuris randasi K. Liaudanskio salėje, 3301 So. Morgan st. isz kurio kiekwienas gali gauti sau knygas į namus ant pasiskaitymo. Dr-tės sanariai gauna wisokes knygas į namus dykai; kitigi wisi imdami knygas į namus tur užsimokėti už kiekwiena egzemplioriu po 5c. ant sanwaites ir duoti kaucija arba užtikrinima, kad knygas po dwieju sanwaicziu sugrąžins.

S. Daukanto Dr-tė.

Chicago, Dr-tė Dowido karal. tures sawo pirma metini baliu nedėlioj, 26 rugpjuczio, Freiheit Turner saleje, 3417 So. Halsted st. terp 34 ir 35 ul.; prasides 3 wal. po pietu. Sale didele ir graži, grajys gera tos paczios draugystes muzika ant wisokiu instrumentu, kur kiekwienas gales gerai paszokti ir pasilinksminti. Todėl wisus lietuwius ir lietuwaites ir wisas lietuwiszkas draugystės szirdingai kwiecžia atsilankyti. Iżenga wyrui su motere 25c.; merginoms dykai. Sekantis Draugystės mitingas bus nedelioj 2 rugsejo, tuo po 12 walandai diena, bažnytinėje saleje.

Dr-tė Dowido Karal.

Chicago, lietuwiai, gywenanti aplink nauja parapija, twere politiszka "Independent Kliuba", reikale kurio tures pirma susirinkima subatoj wakare, 25 rugpjuczio, saleje Petrosziaus, 168 W. 18 st. Todėl wisus lietuwius kwiecžia susirinkti ir ta reikia apswarstyti.

Komitetas.

Chicago, užsideda naujas lietuwiszkas kliubas po wardu "Chicago Lithuanian Academy Sporting Club", kurio mėnesiu bus mokintis szokiu. Pirma susirinkima tures subatoj, 1 rugsejo saleje J. Petrosziaus 168 W. 18 st. ant kurio wisus lietuwius ir lietuwaites kwiecžia susirinkti. Paul Raith, prez.

611 S. Union st. Chicago.

So. Boston, Mass., ant paskutinio susirinkimo "Literatiszkos Dr-tės Simano Daukanto", nedaug draugu susirinko, net ir komiteto sanariai nebuwo pilnam skaitliuje. Idant draugystės reikalus dawadan suwesti, iszrinko susirinkusiejie prowizoriszka komiteta isz prezidento, sekretoriaus ir kasieriaus. Iszrinktasis komitetas susiėjes 5 d. rugpjuczio ant lietuwiszkos swetainės So. Bostone, nutarė sekančius dalykus: 1) Kad wisi sanariai, ėmę pardawinėti tikėtus ant grafofono, pasirupintu pinigus iki 1 d. rugsėjo prisiusti draugystės karieriui arba prezidentui: Frank Mockewiczius 318 W. Broodway, So Boston. 2) Kad draugystė ant "Labor Day" (2 d. rugsėjo) laikytu baliu ant sawo naudos, kur nebus swaiginanczių gerimu, o įženga bus wyrams 15c. merginoms 10c. 3) Jei pinigai už iszparduotus tikietus nebus prisiunsti lik minėto laiko, tai jie bus palaikomi už neiszparduotus.

Frank Mockewiczia, prez.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo draugo Juozapo Gruszo, Kauno gub., Panewežio paw., kaimo Paleczių. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Jonas Kranauskas,
Box 172 Poquonock, Conn.
(8—24)

Pajieszkau sawo brolio, Juozo Kuro, isz kaimo Galiniu, Griszkabudžio parap., Naumiesczio paw., Suwalkų gub. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duoti žinę ant adreso: W. Kuras,

Box 62, Alderson, Ind, Ter.

Pajieszkau sawo pusbrolio, Petro Malinausko, Kauno gub., Panewežio paw., kaimo Poszkaicziu. Jis pats, ar kar kitas, teiksis duoti žinę ant adreso:

P. Sargunas,
806 E.8 Buttonwood St., Wilmington, Del.

Pajieszkau Aleksandros Zarankos ir Powilo Mirauskio, abu Kauno gub., Raseinių paw., kaimo Paakmenes. Jie patys. ar kas kitas, teiksis duoti žinę ant adreso: Tony Zarankas,

Box 134, Beaumont, Wis.

Pajieszkau Juozapo Lukosziaus, Kauno gub., Raseinių paw., Kwedainos parapijos. Szakėnų kaimo, 2 metai gyweno Hartford Conn. Asz neseniai pribuwes isz Anglijos norėczia su juom susižinoti. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duoti žinę ant adreso:

Kaz. Lukoszius,
1 Island ave., Allegheny City, Pa.

Pajieszkau sawo dėdžių: Mikolo ir Adomo Steponawicziaus, Wilniaus gub., Trakų paw., kaimo Lomianiu. Jie patys, ar kas kitas teiksis duoti žinę ant adreso: Adom Iwanowicz,

Bex 196, Saugus, Mass.

Pajieszkau sawo szwogerio, Selwestro Dargewycziaus, kurs gywena Chicagoje. Teiksis aisiszaukti ant adreso:

Jos Bettinąis, Box 3, Whitney, Pa.

Pajieszkau sawo draugu: Kajetono ir Tamosziaus Norwilu Kauno gub., Telszių paw., kaimo Palukszcziu, gyweno So. Chicagoj. Jie patys, ar kas kitas, teiksis duoti žinę ant adreso:

F. Jurewicz,
924 33-rd St., Chicago, Ill.

Pajieszkau sawo dedies Augustino Waitulionio ir Mikolo Pinkaus, Wilniaus gub., Traku paw, isz miestelio Nemunaiczių; gyweno Shenandoah, Pa. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinę ant adreso. Jos. Waitulionis.

Millbourn, N. J.

Pajieszkau sawo seselės, Marijonos Szalaszewicziutės, 5 menesiai atgal ji gyweno Brooklyne. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Mrs Barbara Jazawitawicziene,
cfo Joseph Jones, Warehousepoint, Conn.

Aukos ant kankintiniu.

Waterbury, Conn. Dr-tė Sz. Kazimiero laikė baliu ant naudos kankintiniu, ir nors ant jo nieko neuždirbo, dar trota turėjo, wienok sawo pažadėjima dalaiko ir aukauja isz sawo kasos ant kankintiniu. $20.00.

Sz. Kazimiero Dr-tes komitetas.

Nedelioj, 26 rugpjuczio, 3 wal. po pietu turesiu sawo salėje gera muzika. Todėl kwieczia wisus atsilankyti ir pasilinksminti. J. Petroszius,

168 W. 18 st. Chicago.

Ką Kolumbas sakytų.

Jeigu jis szendien, po teip ilgos kelionės, iszliptų ant Amerikos žemės, jis wisai ką kitą pasakytų, negu pasakė 1492 metuose. Tuomet jis naująją žemę apskelbė kaipo turtą. Iszpanijos karunos; szendien-gi, turėdamas sugadintą pilwą blogu ant laiwo maistu, jis tuojaus pareikalautų Trinerio American Elixir of Bitter Wine ir tąjį jis tuojaus apszauktų kaipo geriausią waistą nuo ligų, paeinanczių isz nežlebcziojimo. Nėra abejonės, kad jis tai žinotų, kadangi kiekwienas jo reikalauja ir nė wieno pasitikėjimas jame nebuwo suwiliotas. Suwirsz jau 10 metų fabrikuoja jį Jos. Triner, 437 West 18-th St., Chicago, Ill., ir galima gauti jį wisose aptiekose. Bet czia reikia tėmyti, idant jums duotų ne kitokį, kaip tik tikrą Triner's Bitter Wine, kadangi tiktai szis turi prajowingą gydanczią galybę, kuomet daugumas siulomų publikai waistų yra wien falszawimai, be jokios wertės ir tankiausiai kenkianti žmogaus sweikatai. Trinerio American Elixir of Bitter Wine waloi pilwą, kraują ir protą, praszalina widurių užkietėjimą ir nežlebcziojimą ir daugybėje atsitikimų pasirodė kaipo geriausias waistas nuo kepenų ir inkstų ligų, net ir gana užsisenėjusių, kurios rodėsi jau yra neiszgydomoms.

Knygos sawos spaudos.

Akywi Apsireiszkimai Swiete, ant kuriu žmones nuolatos žiuri, bet ju geral nesupranta; su 7 abrozeliais. Naudingiause knygele ant swieto dasižinojimui isz ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas; kas yra debesiai ir ant ko jie laikosi.....30c

Arimetika. Knigą iszsimokinimui rokundu. Preke.....25c

HYGIENA. Daktariszka knyga arba mokslas apie užlaikymą sweikatos, isz kurios gali be pagelbos daktaro iszsigydyti nuo daugybes ligu. Szita knygele griwalo rastis kiekwienuose namuose, nes kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo tukstancziu wisokiu ligu, pataikys užlaikyti cielybėje sawo sweikatą, pailginti sawo amžį ir mokes užauginti sweikais ir twirtais sawo waikelius. Preke.....85c

Kraziu Skerdyne. Apraszo ana balsu atsitikima kada 1893 m. maskoliai užpuole ant bažnyczios miestelyje Kražiu, musze, szaude ir pjowe nekaltus žmonis, iszgriowe altorius ir užpeczetijo bažnyczia. Aisiskiaustai apraszoma wisa atsitikima.....15c

Lietuwiszkas Lementorius su poterials, katekizmais ir mistranturu.....15c

Mokslas apie Žemę ir kitus svietus, ju buvy ir pabaiga. Apraszo kas yra žeme, isz ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi; kas yra saule, žwaigždes, mennulis; kaip toli yra in kitas žwaigždes; kas yra plianetos, kometos ir kitos retai matomos žwaigždes. Su 30 astronomiszku abrozeliu, turinti 225 pusla pius. Yra tai wienatine knyga, isz kurios tikrai žmogus gali apsiszwiesti.....75c

Drutuose, graziuose apdaruose.....$1.00

Naujas sztoras.

Lawrence Mass. P. Aurila lietuwys uždėjo nauja sztora walgomų daiktų ir wiska parduoda pigiau kaip kiti. Todėl wisus to miestelio lietuwius kwiecžia ateiti ir pamėginti naujame sztore, o už tikrina kad kiekwiens bus užganėdintas.

P. Aurila, (9—7)
38 Common St., Lawrence Mass.

Sztoras ir Offisas.

Atidarem naują sztorą ir ofisą lietuwiu reikaluose, kur užlaikome wisokes lietuwiszkas knygas, lietuwiszkas žoleles nuo wisokiu ligų, užsiimame wisokiais lietuwiu reikalais, kaipo raszymu ir skaitymu laiszku, užwedimu prowų wisuose atsitikimuose ir tt. Prie to turime saliuną ir užlaikome gera alu, arielkas ir kwepenczius cigarus. Wisus kwieczisme pas mus atsilankyti.

John Mitchell & Co.
547 S. Canal St. Chicago, Ill.

Susitaisykit sawo peczius ant žiemos.

Asz duosiu Peczių taisytoja kiekwienam kurs pas mane atsiszauks ir užczedisiu Jums pinigus.

Fred. C. Ewert,
3108 S. Halsted st. Chicago.

Temykite.

Prowa Juozo Polubinskio, kuri buwo palniojama pokampiniu rodu daweju, kurie po namus jieszko sužeistu žmoniu, paskui juos apgaudineje draug su sawo adwokatais, 12 liepos tapo užbaigta Henry pawiete, mieste Cambridge. Ant naudos Palubinskio prisudyta $5000 ir $1100 kasztu. Prowa wede Fr. Golubickis su adwokatais C. C. Wilson, John W. Streed ir S. S. Shirer.

3329 S. Morgan St., Chicago.

THEO PROULX
ADVOKATAS IR KONSULIS.

JONAS MOŽEIKA,
Assistentas ir Notary Public.
ROOM 601-602
87—89 E. Washington st., Chicago, Ill.

Užsiimame civiliszkoms ir kriminaliszkoms provoms. Geriausei iszvarome provas už sužeidimus. Musu ofise galima susikalbeti visokiomis kalbomis, verteju nereikalaujame.

Jonas Možeika gyvena po nr. 31 W. 14th pl., kur galima ji rasti iki 9 val. kas rytas.

Dr. Leonard Landes,

Lietuwiszkas Daktaras.
134 E. 24 Ul., New York.

Garsingas gydytojas wyriszkų ir moteriszkų ligų. Mokinosi uniwersitete New Yorke; praktikawo ligonbucziuose: Wiedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buwo pardėtiniu mokslo Lebanon, Ballevue, Port Graduale Hospital College ir t.t.

UsZtikrina IsZgydyma

wisų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą widurių, galwos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir newaisingumą. Gydymui nerwiszkų ligų reikia naudot elektrikinias prietaisas.

Ligas LytisZku Daliu

iszgydysiu į keles dienas, telpogi ligas pilwo, uždegimą žarnų, iszdžiuwimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir tt. Iszgydyma užtikrinu kiekwiename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepemas ligas užlaikau slaptybėje.

Dr. Leonard Landes,
134 E. 24th St., Cor. Lexington Av.

Offiso walandos: nuo 9 ryto, iki 1 po piet; nuo 5 po piet iki 8 wakaro

Nedeliomis: nuo 8 iki 10½ wal. ryto; nuo 2 iki 4 val. po piet.

Roda per Gromatas Dykai.

Užpraszydami gydyklas prisiuskite $1.00

☞ Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metų, kiek sweri ir apraszyk sawo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

Kur atswėdinti karščiuose.

Ant Potomac upės kraszto,
Tenai rasi ir be raszto,
Grażę wietą, orą sweiką.
Žalem gojui gerą laiką.
Ten lietuwiszkas saliunas
Parengts puikiai kaip bijunas:
Pilnas gėrymų puikiausiu
Ir su užkandžiu geriausiu.
Czia wėl ant upės laiweliai,
Plaukioj mergos ir berneliai,
Tai žuwauja, tai wėčiauja,
Bowintiesi nesiliauja.

Antanas Narijauskas,
West Port, Meriland.

Tikrai Lietuviszkas

SALIUNAS.

Užlaiko gerą alų, seniauses ir czystas arielkas ir kwepenczius cigarus. Geriause užeiga dėl szwiežiai atwažewusių Waterbury. Yra tai wienatinis czyscziausias ir teisingiauses lietuwiszkas saliunas mieste Waterbury.

J. F. DANISEWICZIUS,
839 Bank, kampas S. Leonard st.
Waterbury, Conn.

Dar penkiolika minutų, pakol stritkarį (nustwersi,
Tai eik szian brolau pas Szimkų—sznapsą iszsigersi
Jis turi czystą saliuną. naujutelį barą
Wyną, sznapsą, szaltą alų ir užkandį gerą.

Stanislowas Szimkus.
8700 Commercial ave., So. Chicago, Ill.

J. LESZCZYNSKIO
Lenkiszkai - Lietuwiszka
APTIEKA
3315 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Turi geriauses gydyklas nuo wisokių ligų; užlaiko wisokes Europines žoleles. Bobro mėsa, ruskas gywas dieles ir tt. Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems sawo ligas, duoda rodas ir prisiunczia gydyklas per pacztą arba per expresą.

Aptiekoje wisada randasi keli daktarai, teipogi per telefona gali paszaukti daktara kas tik koki nori.

Dr. M. P. Kossakauskas wisada aptiekoje.

Tel. Yards 709.

J. Burman & Stefankevicz,
231 S. Roebling st., Brooklyn, N. Y.
prie lietuviszkos bažnyczios.
Lietuviszkas Sztoras Religiszku Daiktu.
Užlaiko Ražanczius, Szkaplierius, Abrozdus, Maldaknyges lietuviszkas ir lenkiszkas, teipogi ir visokias kitas knygas dvasiszkos ir svietiszkos įtalpos.

HILLE'S FOTOGRAFAS,
3452 S. Halsted St.
Naujas paikias Fotografijas; už tuziną tiktai
$2.00
Ant wesilbu ir kitokiu reikalu naima Fotografijas kuopuikiausiai.

F. P. Bradchulis

Adwokatas ir Notary Public.

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj, Lake Forest universitete. Weda prowas kriminaliszkas ir civiliszkas. Atjieszko užsenėjusias prowas, iszdirba wisokius dokumentus ir duoda rodą wisokiuose reikaluose. Lietuwiai isz kitų miestų gal rodą pasiekti per gromatas. Turintiejie reikalą tesiszaukia tuojaus.

3259 S. Halsted st., Chicago, Ill.
Telephone Yards 772.

Dr. O. C. Heine,
DENTYSTAS.

Kerte 31st ir Halsted ulicziu, wirszui Aptiekos. Chicago.

MK MANE už $3.95

Gražus 14K dwigubai auksu pawiktas ir dengtais ar atdarais lukszta, su ausuke nustatomais ir užsukamas, graži kwietkuotas, tikrai amerikoniszkais widuriais, gwarantuotas ant 20 metu, iszrodo kaip $40.00 auksinis laikrodelis. Atsiusime C.O.D. ir jei pasidabos, užmokek ant expreso agentui $3.95 ir laikrodelis tawo, jei ne, sugrąžyk atgal ant mus kaszto. Raszyk koki nori wyriska ar moteriszka. Prie kiekwieno laikrodelio duoda me DYKAI auksu lieta lenciugeli jeigu su orderiu prisiusi $3.95, ir apmokame kasztus prisiuntimo. Apsižiūrek szendien, nesa ju prekes eina sugastyn. Raszyk o prisiusime 200 pusiu Kataloga parodanti tukstanczius wisokiu puiktu daigtu. ROYAL BARGAIN HOUSE, 53 Dearborn St Chicago, Ill.

Pigiau kaip kitur!

Czysto auksa, 14 ir 18 K. sziubinial žiedai; Laikrodžiai ir laikrodeliai pas mane pigiau kaip wisur. Daru naujus ir taisau sugadintus laikrodžius ir laikrodelius, žiedus, draugystem spilkeles ir wisokius sukalinius ir sidabrinius daiktus pigiau kaip wisi ir wisa darba gwarantuoju.

F. Prožanskis,
954-33 str. Chicago, Ill.

Už 2.75 nupirksi Kliugu pinta **waikams wezimeli** su paleruoto plieno ratais, aszemis, springsais, etc. **Guaranteotas ant 3 metu.** Už $3.25 nupirksi naujausio darbo "Go Cart Carriage". Duodame 10 dienu ant iszbandymo. Pinigu isz kalno nereikalaujame. Sutelkiame geriausius paliudyjimus kaslink musu teisingumo. Raszyk szendien, reikalaudamas musu naujai iszl isto pulkaus 48 pusiu kataliogo.

Adresuok:
Victor Manufacturing Co., Dept. G-1,
161 to 167 Plymouth Pl., Chicago, Ill.

DR. KALLMERTEN.

GARSINGAS SPECIJALISTAS

Chroniszku, Nerviszku ir privatiszku ligu vyru, moteriu ir vaiku. Ligonius gydo per laiszkus.

$1,000

Nagrados duos kiekvienam gydytojui, kuris iszgydys tiek ligoniu su tiek laiko, kaip Dr. Kallmerten. Gyduoles yra sutaisytos isz žoliu ir szaknu del kiekvieno ligonio skyrium. Dr. Kallmerten iszgyde tukstanczius ligotu žmoniu, kuriuos kiti gydytojai laike už neiszgydomus. Jeigu kenti ant kokios ligos, raszyk tuojaus prie DR. KALLMERTEN. O RODA GAUSI DYKAI. Apraszyk geral savo liga, lyti (vyras ar moteriszke) amžy, kiek sveri, indek truputi plauku ir už du centu pacztine marke, o gausi atsakyma ar galima iszgydyti ar ne. Adresas:

DR. F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

Roda Dykai!

Vien tiktai vyru ligose.
State Medical Dispensery
70 E. Medison Street,
Chicago, Ill.

—dėl neiszgydysimneimsim mokesties.

Isztirti Specijalistai szios Gydinyczios **gwarantuoja iszgydyma** nuo vieokiu vyriszku ligu, kaip odos, kraujo, lytiszku ir chroniszku negalių. Baisias pasekmes, sauzagystos, kaip tai: **Praždymas vyriszkuno,** nusilpnejimas, varicocele, Nervu silpnumas, Szirdies plakimas, pražudymas atminties, nekentimas draugystes, nerviszkumas, krutines, nugaros ir kryžiaus skaudėjimas, rangavimas, pilvo ir žarnu uždegimas, nemalimas, inkstu liga, pražudymas apetito, smarve gerkleje, paniurimas, viduriu užkietėjimas, muszimas kraujo in galva, persztejimas, ausu cypimas, iszberimai ant kuno ir lytiszku daliu, pražudymas seklios.

Gyduoles dykai—pakolei iszgydysim.

Ofisas atidarytas nuo 10 val. ryto iki 4 po pietu, ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedeliomis tik nuo 10 iki 12 ryto.

Kiekvienas, kurs kankinasi kokia nors chroniszka liga, tegul atsiszaukia pas mus ir iszbando musu naujausia ir pasekmingiausia gydymo metoda. **Jeigu gali, pribuk pats, o jeigu ne, tai raszyk pas mus reikalaudamas "Klausymo Listos"**—tada galesi but iszgydytas namie.

State Medical Dispeasery,
76 E. Medison St., Chicago, Ill.
Arti Mc Vickers Teatro.

Zemlapis Lietuvos ir Latvijos.

Lietuviszkoje kalboje, atspaustas lotiniszkoms litaroms Peterburge, gaunamas pas: Inžinieriu A; Maciejevskį. Nevskij prospekt, n. 111 b. 73.

J. K. Chmielauskas, J. Silwerstein, & Co.
Didžiausias Lietuviszkas
Cigaru ir cigaretu fabrikas

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigaretus isz Rusiszko ir Turkiszko. Biznieriams dasiuncziame in visus Amerikos kraszus už pigiause preke.

FABRIKAS:
498 S. Halsted st.
KRAUTUVE IR OFISAS IR PARDAVINYCZIA:
878-880 W. 33rd st., CHICAGO.

Wisi — wyrai — pas —

Baltrukoni!!

Rasite szaltą alų, seniauses arielkas, wyną net isz Europos, o cigarus net isz Turkijos.

Atsilankykite po nr.

11 N. River Side St.,
Waterbury, Conn.

A. Sukurskis & Co.

Lietuviszkas
CIGARU ir TABAKO FABRIKAS.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako ir užlaika inportuotą tabaką tinkamiause ant papierosų isz Rosijos, Turkijos ir kitų szalių. Biznieriams dasiunczia tabako ir Cigarus į wisus Amerikos krasztus už pigiause prekę.

Fabrikas: **1125 N. Maplewood ave.**
Ofisas ir Krautuve: **3259 So. Halsted**
CHICAGO.

—Tikrai Lietuwiszkas—

SaliunaS.

Geras alus, seniausios arielkos, kwepianti cigarai, ir czysta wieta del užeiwiu. Apart to didele ir czysta sale ant mitingu, baliu, weseliu ir kitokiu zabowu.

Jonas Petroszius,
168 W. 18th st. kerte Union. Chicago.

JAMES J. HIGGINS,
Successor to M. Durning.
Redytojas Pagrabu ir Balsamuotojas Kunu.
Iztelgtos 1888 metuose.
167 First St., Elizabeth, N. J.
Telefonas: Local 59. Long Distance B.

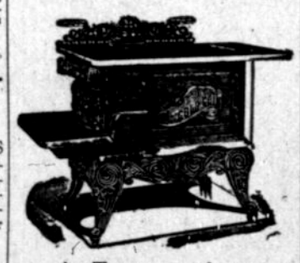

Ar Tawo peczius reikalauja pataisymo?

Jelga teip, tai pirk wisus reikalingus prie peczius daiktus pas

Outlet Furniture & Stove Co.,
3249 S. Morgan St.

o jie sutaisys tawo peczių dykai. Teipgi turime didelę daugybę wisokių peczių už pigiausią prekę, pigiau kaip fabrike.

Žingeidus swietui dalykas.

Tikrai wienatinė gydyklą ant užšeldinimo plauku ant praplikusiu galvu, teipgi į trumpa laika sulaiko plauku slinkimą, už ką gwarantuoju, Prof. Brundza suteikia puikius, szvelnius ir tankius plaukus, ką liudyja daugumas prisiųstų padėkawonių per laiszkus ir laikraszczius. Pagelba yra wisiems, tik atsiszaukite.

OFFISAI: 145 Grand st., Brooklyn, NY
996 Broadway,

Norėdami pasiklaust rodos per laiszkus, adresuokite: The J.M. BRUNDZA CO., Box 2361, New York. U.S.A.

Duok! duok mums brolau gert.

Užlaikau geriausia ir seniausia Degtine Alu, Vyna ir kitus minksztus gerymus. Cigarai ir Cigaretai net nuo Philipinu salu. Turiu ruiminga ir czysta wieta del sveteliu. Suteikiu roda del visu savo broliu lietuviu. Praszau atsilankyti

J. R. Miknaitis.
883 Bank st., Waterbury, Conn.

To Repair Broken Articles use

Major's Cement

Remember MAJOR'S RUBBER CEMENT, MAJOR'S LEATHER CEMENT.

LIETUWIU DAKTARAS

MARJA DOWIATT,

Kauno gub. Szauliu pawieto.

723 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 12tos ryto.

Telefonas: Canal 78.
Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

TIKTAI DEL WYRU.

Už dyka sampelinis pakelis bus atsiustas pacztu kožnam wyrui, katras prisius sawo warda ir adresa.

Sugrażina sweikata ir smaguma umai.

A. E. Robinson M.D.C.M

Pakelis stebuklingu gyduoliu bus atsiustas kožnam, kas paraszys in State Medical Institute. Jis siek iszgyde wyru, kurie per metus emesi su protiszkais ir kuniszkais kentėjimais, telp kad Institute nutare už dyka dalytbandymo pakelius tiems, kurie paprasztys.

Iszsigydysi namie nuo kiekwienos lytiszkos ligos, paeinanczios nuo jaunystes iszdykumo, sugrąžins patrotyta pajiega ir atminti, panaikys skaudėjima strenu, sudrutys silpnus lytiszkus sanarius.

Gydroles yra labai smagios ir pamaczlywos, rodos plaukte plaukia prie neswėiku sanariu sudrutindamos kur reikia. Jos gydo kožna liga ir panaikina nesmaguma ir kiekwienam atsitikime wisiszkai iszgydo. Atsiszauk in State Medical Institute 884 Elektron Building. Ft. Wayne, Ind., o apturesit už dyka sampeli. Institute stengiasi susineszi su didžiausiu skaitlium žmoniu, kurie negali atsiraukt isz namu, kad gydyties ir szie sampeliai parodys jiems, kaip lengwa iszsigydyt nuo lytiszku ligu, kada wartojasi atsakancios gyduoles. Institute ne wieno ne atmeta. Kožnas, kurs atsiszauks, gaus dailiai apipeczetyta pakely; kad kiti nežinotu kas ten yra. Raszyk dabar, nestidek

Diemanto Elektros Kryžius.

Wadinamas teipgi Volta Kryžium, keleta metu atgal tapo iszrastas Austrijoje, ir pasidekawojant sawo naudai Kryžius tas weik praisplatino Wokietijoj, Francuzijoj, Skandinavijoj ir kitose Europos szalyse, ir szendieu yra labiausiai pageidaujamas kaipo galingas waistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitu kuno negalių.

Elektros Diemanto Kryžius gydo Reumatizma teip muskulu kaip ir suuariu, Neuralgija ir kitus kuno skaudėjimus, Nerwisskuma, Nerwu nusilpnejima, Silpnuma, Prastota Nerwu Gywuma, Nerwu Nupuolima, Nemiga, Abejotinguma, Dwasiuo Nupuolima, Hysterija, Paralyžiu, Sustengima, Drebuly, Neuralgija, Apopleksija, Muomara, Szw. Wito Szoki, Szirdies Plakima, Galwos skaudejima ir wisus Nerwiszko Systemo sugedimus.

Weikme jo apsireiszkia pati per sawe begyje keletos dienu, bet kartais užtrunka keles dienas.

Kryžiu reikia neszint diena ir nakty, pakabinta ant szilkinio szuuriuko ant kakio, augszcziau szirdines indaubos. Melynoji puse turi bat in apaczia apwersta. Priesz naudojima ir wiena syki ant dienos po to indek Kryžiu in truputi drungna geriausio uksuso sėkystima ir laikyk per keleta minucziu. Waikams, žiurint pagal amžiu, uksusa reik su wandeniu atskiesti. Preke to Kryžiaus yra Wienas dolelis ir gwarantuojame, kad jis suteiks taksė pat nauda kaip kad geriausiejie elektriszki diržai, kasztuojanti penkiolika bei dwidesimts sykiu daugiau. Kožnas suziniojes apie szitas sweikas ar ligotas, niekados neturi but be to Elektriszko Kryžiaus, kurs yra geriausiu gelbetojum prieszai wisoklas kuno negales ir skausmus. Prisiusk wiena doleri per expresa, ar money orderi arba registruotoj gromatoj, o mes iamstai sawa kasztais pasiuesim wiena Elektriszka Diemanto Kryžiu, arba 6 už $5.00. Gauamos tukstancziais rekomendacjos nuo ypatu, kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryžiaus iszsigyde. Yra užtektina del parodymo jo magiszkos galybes. Sztai pora toku rekomendaciju:

Asz naudojausi jusu Diemanto Elektros Kryžium nuo 21 Kowo ir persitikrinau, kad tas kryžius tikrai teip pageitingas, kaip sakete. Per ilga laika asz negalejau waldyti sawo desznes rankos ir daug kentejau; wisada turedawau laikyti ja pariszta. Po naudojimo begyj dwieju sanwaiciu jusu Diemanto Elektros Kryžiaus galejau apsiriti jau be pariszimo. Dabar gi su ta ratka neszu pilna kibira wandens. Asz ir nešinau, kaip atidekawot jums už teip didele suteikta man pageiba.—ANDRES MADSEN, 2655 Quincy Ave., OGDEN, UTAH., April 15, 1892.

The Diamond Electric Cross Co., 306 Milwaukee ave., CHICAGO.

Lietuwiszka Aptieka.

257 Hanover St., Boston, Mass

Pilna wisokiu aptiekoriszku taworų czionykszcziu ir užrubežiniu.

Aptiekoje wisada galima rast DAKTARA, kurs duoda ligoniams rodas dykai.

Aptiekoje galima susikalbėt: lenkiszkai, ruskai, lietuwiszkai ir daugelyj kitokiu kalbų.

257 TEMYK GELTONA PARWA MUS APTIEKOS 257

Kaip kiekwiena maszina, teippat ir žmogaus organizmas su laiku genda.—Kad maszina ir toliaus pasekmingai weiktų, reikia ją prižiurėti ir pataisyti ten, kur sugenda. Lygiai teippat dėdasi ir su žmogaus kunu. Kad sugrąžinti jam iszsemtas sunkiu darbu spėkos, reikia ką nors imti.—Mokslas aiszkai parode, kad ant to yra waistai, idant sugrąžinti žmogui per diena isznaudotas spėkas. Praktikuojant ilgus metus pasisekė man suwienyti įwairius waistus su wynu, kurs sudrutina wisą organizma, pasekmingiausiai gydo pilwo ir žarnų uždegima, odos ligas, gumba, nežlebcziojima, dispepsija, neuralgija, nerwiszkuma, etc., ir tam wynui suteikiau warda: **Kartus Wynas Dro Božynczio.**

Kartus Wynas Dro Božynczo turėtų wisados rastis kiekwienuose namuose, kaipo sargas sweikatos ir gywasties. Pirkdami tėmykit ir reikalaukit tiktai **Kartaus Wyno Dro Božynczo.**

Gali gaut wisose aptiekose arba pas

Drą Božyncz, 519 Milwaukee ave. Chicago.

Už 13.25 $13.25 Nupirksi Puiku 1900 moteriszka ar wyriszka dwirati

Su dwigubais hengeriais. PARDUODAME GERIAUSIO DARBO DVIRATCZIUS pigiau negi kiti tai gali padaryti. Užsilike isz 99 modeliai už pigesne netgu wertes preke; kiti po $8, $10 ir $12. Gwarantuoti ant 2 metu. Musu modeliai 41, triju Crown remu yra paskutiniausios mados ant 1900 m. **Agentu reikalaujame.** Dwiraczių ir kitokiu dalyku kataliogą siuncziame už dyka. Pinigu isz kalno nereikalaujame. Adresuok:

Victor Manufacturing Co. Dept. H.
181-187 Plymouth Pl. Chicago, Ill.

Naudokites!

Kas prisius $6.00 aplaksy geriausia ir naujausios mados maszinuke gromatoms drukuoti. Sži mazinuke teip geral pritaisita, kad kiekvienas, nors ir mažiausiai mokintas, per 10 minutu iszmoksta dailei drukuoti. Prie kiekvienos maszinukes duosim dovanas istorieszkome knigoms bei popieromis su puikioms kvietkoms ir graziais apsikaitymais gromatu raszymui. Tokiu popieru tuzinas kasztuja 35c; 5 tuzinai $1.00. Agentu reikalaujame kiekvieno lietuviszkoj aplinkoj ir duodame gera uždarbi. Raszyk sziadien.

W. Kudarauckas,
Box 234, Lawrence, Mass.

A. M. Matusawiczia,
AGENTAS

Wargonu, Pijanu, Siuwamu Masziniu, Cigaru ir Papierosu.

Wargonus, Pijanus ir Maszinas duodu ant 20 dienu ant iszmegimiuo. Jeigu per ta laika pasirodys paimtas instrumentas negeru, ar per brangum, asz ji atsiimsiu atgal ir už ta laika niekas nekasztuos. Užtikrinu kad nuo manes pirksite wiska pigiau kaip wisoj Amerikoj galetumet gauti, nes asz wisokius daiktus imu stacziai isz fabriko ir todel galiu pigiau juos parduoti kaip tie kurie isz wholesale luna. Meldžiu tik pameginti, o užtikrinu kad busite užganedinti.

A. M. Matusawiczia,
Shenandoah, Pa.

Ar nori Gero Laikrodelio už pigia preke?